ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ

КЛАС

А

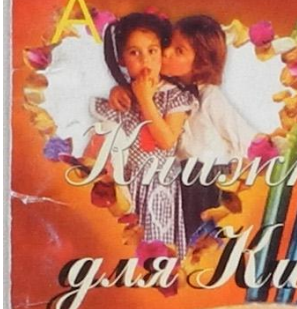

Книжка для Киці

Ч

СТОРІНКА ДЛЯ ХЛОПЧИКІВ

Л

РОЗРІЗ ОКЕАНСЬКОГО ЛАЙНЕРА

Щ

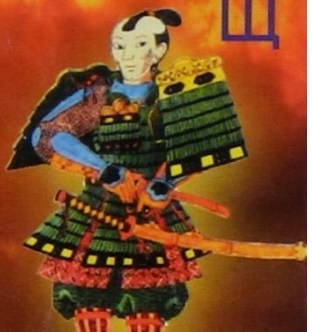

Їх називали "САМУРАЯМИ"

В

ВОДА, ЗЕМЛЯ, ВОГОНЬ, ПОВІТРЯ

С

СТРАШИЛКИ

ВИГРАЙ ПРИЗ

ВСІ ДІВЧАТКА — АМАЗОНКИ!

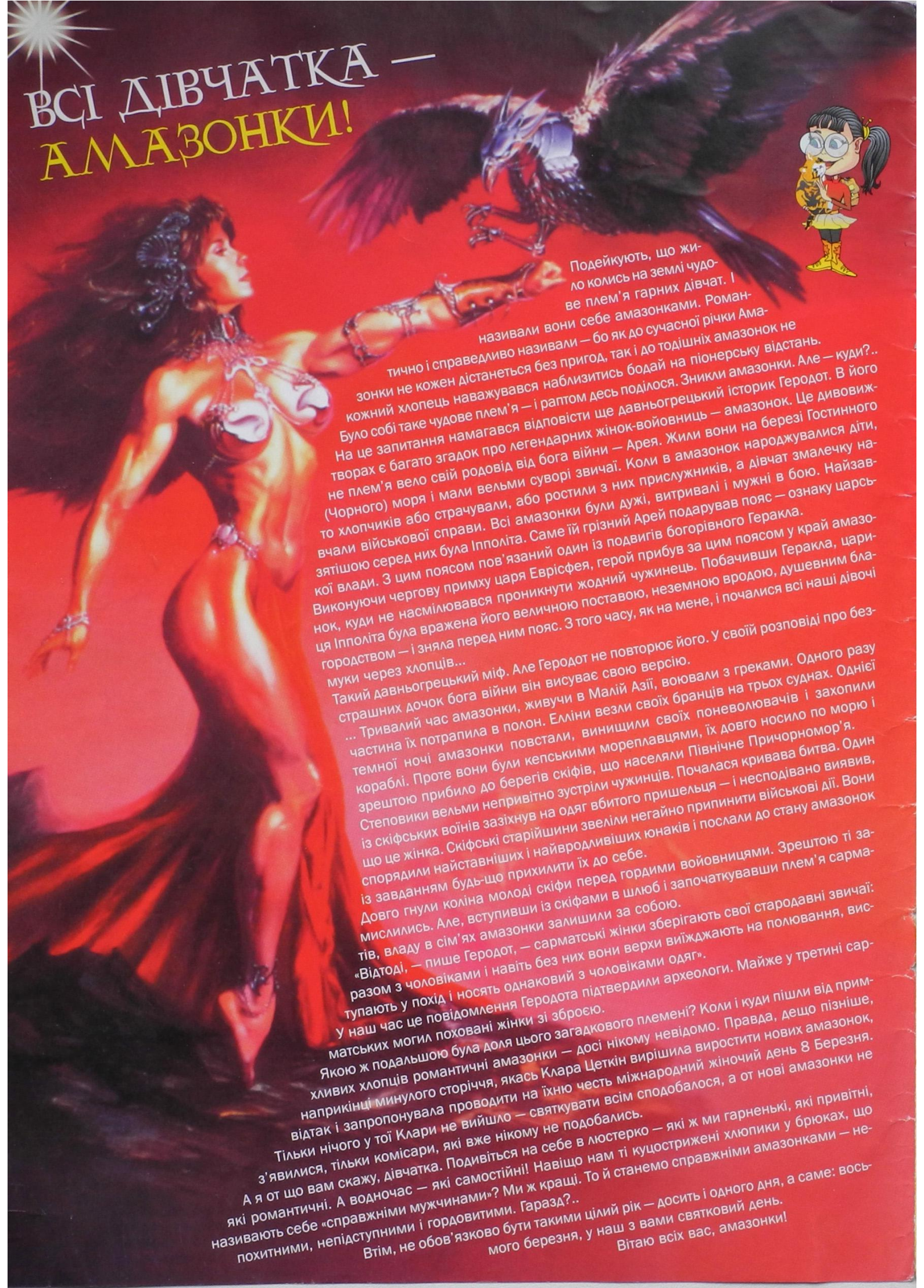

Подейкують, що жило колись на землі чудове плем'я гарних дівчат. І називали вони себе амазонками. Романтично і справедливо називали — бо як до сучасної річки Амазонки не кожен дістанеться без пригод, так і до тодішніх амазонок не кожний хлопець наважувався наблизитись бодай на піонерську відстань.

Було собі таке чудове плем'я — і раптом десь поділося. Зникли амазонки. Але — куди?.. На це запитання намагався відповісти ще давньогрецький історик Геродот. В його творах є багато згадок про легендарних жінок-войовниць — амазонок. Це дивовижне плем'я вело свій родовід від бога війни — Арея. Жили вони на березі Гостинного (Чорного) моря і мали вельми суворі звичаї. Коли в амазонок народжувалися діти, то хлопчиків або страчували, або ростили з них прислужників, а дівчат змалечку навчали військової справи. Всі амазонки були дужі, витривалі і мужні в бою. Найзавзятішою серед них була Іпполіта. Саме їй грізний Арей подарував пояс — ознаку царської влади. З цим поясом пов'язаний один із подвигів богорівного Геракла.

Виконуючи чергову примху царя Еврісфея, герой прибув за цим поясом у край амазонок, куди не насмілювався проникнути жодний чужинець. Побачивши Геракла, цариця Іпполіта була вражена його величною поставою, неземною вродою, душевним благородством — і зняла перед ним пояс. З того часу, як на мене, і почалися всі наші дівочі муки через хлопців...

Такий давньогрецький міф. Але Геродот не повторює його. У своїй розповіді про безстрашних дочок бога війни він висуває свою версію.

... Тривалий час амазонки, живучи в Малій Азії, воювали з греками. Одного разу частина їх потрапила в полон. Елліни везли своїх бранців на трьох суднах. Однієї темної ночі амазонки повстали, винищили своїх поневолювачів і захопили кораблі. Проте вони були кепськими мореплавцями, їх довго носило по морю і зрештою прибило до берегів скіфів, що населяли Північне Причорномор'я.

Степовики вельми непривітно зустріли чужинців. Почалася кривава битва. Один із скіфських воїнів зазіхнув на одяг вбитого пришельця — і несподівано виявив, що це жінка. Скіфські старійшини звеліли негайно припинити військові дії. Вони спорядили найставніших і найвродливіших юнаків і послали до стану амазонок із завданням будь-що прихилити їх до себе.

Довго гнули коліна молоді скіфи перед гордими войовницями. Зрештою ті замислились. Але, вступивши із скіфами в шлюб і започаткувавши плем'я сарматів, владу в сім'ях амазонки залишили за собою.

«Відтоді, — пише Геродот, — сарматські жінки зберігають свої стародавні звичаї: разом з чоловіками і навіть без них вони верхи виїжджають на полювання, виступають у похід і носять однаковий з чоловіками одяг».

У наш час це повідомлення Геродота підтвердили археологи. Майже у третині сарматських могил поховані жінки зі зброєю.

Якою ж подальшою була доля цього загадкового племені? Коли і куди пішли від примхливих хлопців романтичні амазонки — досі нікому невідомо. Правда, дещо пізніше, наприкінці минулого сторіччя, якась Клара Цеткін вирішила виростити нових амазонок, відтак і запропонувала проводити на їхню честь міжнародний жіночий день 8 Березня.

Тільки нічого у тої Клари не вийшло — святкувати всім сподобалося, а от нові амазонки не з'явилися, тільки комісари, які вже нікому не подобались.

А я от що вам скажу, дівчатка. Подивіться на себе в люстерко — які ж ми гарненькі, які привітні, які романтичні. А водночас — які самостійні! Навіщо нам ті куцострижені хлюпики у брюках, що називають себе «справжніми мужчинами»? Ми ж кращі. То й станемо справжніми амазонками — непохитними, непідступними і гордовитими. Гаразд?..

Втім, не обов'язково бути такими цілий рік — досить і одного дня, а саме: восьмого березня, у наш з вами святковий день.

Вітаю всіх вас, амазонки!

Привіт, друзі! Це я — знаменитий Класний кіт Ковба-сан. Сьогодні я заступаю на трудовому посту улюбленого вашого Класного, бо йому зараз не до балачок: Класний вирішив нарешті з'ясувати, що означає народний вислів «березневий кіт». Відтак тепер щоночі гасає по дахах будинків і несамовито волає на всю горлянку. Сподівається, що я от-от наслідую його приклад і теж побіжу волати на димоході.

Який смішний цей Класний! Хіба мало без мене котів заважають спати нормальним школярам? Чесно скажу — немало. Вони своїми паранормальними зойками на даху навіть мене відволікають від розслідування вкрай заплутаної справи про вбивство Класного телевізора (але про це — на сторінці з літерою Ь). А тут ще й Класний до того котячого хору приєднався. Просто хаж якийсь.

От він вдень з даху спуститься, я йому поясню, що таке «березневий кіт». Бо на власному досвіді це відчув і зрозумів. Розумієте, Киця наша щиросердна вирішила облагородити мене до свого свята 8 Березня. І почала свою кримінальну справу з прання. Гаразд, якби білизну прала — так вона мене вирішила скупати! Ви таке чули? Кота — прати!.. Краще б я з Класним на даху сидів... Звісно, я пручався, як міг. Але Киця наша настирлива покликала на допомогу Джомолунгму-Джо і Пундика. Утрьох вони-таки мене подолали, попхали, попрали і геть понівечили мій душевний спокій. А тепер, дивись, узялися мене викручувати. Ще й конкурс влаштували: мовляв, у яке відерце впаде остання крапля з мого викрученого тіла?

До речі, хто з вас угадає, в яке з семи відерець впаде остання краплина моєї ковбасанівської вологи, одержить фантастичний приз від «Класу»!

Отже: візьми поштівку, напиши на ній номер відерця з останньою краплею, надішли до «Класу» — і чекай на успіх!

Книжка для Киці ..... А-Б
Вода ..... В-Г
Людина проти океану ..... Д-Е
Смакота ..... Є
Фрістайл - спорт майбутнього ..... Ж
Класна стіннівка ..... З-И
Who is хто: Слай з планети Голлівуд ..... І-Ї
Є у мене цуценя ..... Й-К
Океанський лайнер у розрізі ..... Л-М
Людина бачить крізь землю ..... Н-О
Як оживає мультик ..... П-Р
Страшилки від Класного ..... С-Т
Ніагарський водоспад ..... У
Лист ховається у пляшці ..... Ф
«Аква Віта» ..... Х
Класні кумири ..... Ц
Температура - клас! ..... Ч
Хлопчачий лікбез ..... Ш
Їх називали самураями ..... Щ-Ю
Школа детективів ..... Я
Смерть під партою ..... Ь

«КЛАС!»
науково-популярний дитячий журнал
Реєстраційне свідоцтво КВ №1929
***Передплатний індекс** 40240*

Видавець фірма «W» ltd
282008, м.Тернопіль, а/с 525
телефон/факс (0352) 22 23 97

Виготовлено в Україні

Розповсюдження "Школярик"
тел. (0352) 22-08-78
Кольороподіл "Школярик"

***Головний редактор** Во Вік*
***Головний художник** Олег Кіналь*

***Художник** Андрій Урбан*
***Відповідальний секретар** Олексій Пасічник*

***Набір та коректура** Олександра Вовк*
***Apple Book** Тетяна Ткаченко, Ольга Ткаченко*

***Технічний супровід** Андрій Зеленський*
***Верстка** Олена Березовська*

***Шеф-редактор** Володимир Головач*

Для "Класу" писали, малювали і фотографували:
Юрій Дронжкевич, Олександр Ємченко, Михайло Маслій, Василь Питель Володимир Сушкевич, Ольга Косович

***Увага!** Редакція "Класу!" повідомляє, що веде листування з читачами винятково на сторінках журналу, не надсилає адреси артистів, їхні фотографії, а також не виконує домашні завдання і контрольні роботи.*

© «W» ltd, 1998.
При частковому чи повному передруку текстів та відтворенні графічних матеріалів журналу «Клас!» посилання на журнал обов'язкове.

«Життя надто серйозна річ, щоб ставитись до нього без гумору».
Оскар УАЙЛЬД

Книжка для Киці

Здрастуй, Кицю моя незрівнянна!

Я пишу тобі листи, складаю з них паперові літачки і відправляю в політ з балкона п'ятого поверху, де ми з Ковба-саном смокчемо ліверку і чекаємо на завершення вкрай наукових дослідів професора Крапки. Але професор тільки обіцяє якось днями занести нам «Віскас», та не йде. Так само, як і ти, Кицю моя, третьою чвертю затуркана: я літачки запускаю — а нічого у відповідь не отримую. Від тебе. Бо від інших Класних дівчаток — одержую. Приміром, від Ані К. із Зоряного Донецької області. Повне Анине прізвище я знаю, але Ковба-сан радить не друкувати його, от я і не друкую.

— Зате я раджу надрукувати Аниного листа, — муркотить крізь сон Ковба-сан.

— Яка радість! Мудрий кіт не спить, а пильнує, щоб жодний мій лист до Киці не пройшов повз його увагу!..

— Це тому,— розплющує одне бандитське око Ковба-сан, — що ти, Во Віку, багато дурниць плетеш. А дівчатка у віці до 15 років потребують не твоїх спогадів, а цілком практичних порад. От і Аня в тебе поради просить. Просить — то порадь їй.

— Гаразд, спробую. Весь лист переписувати не буду, бо історія знайома мало не кожній дівчинці від 10 до 86 років. Пише Аня про свого хлопчика, в якого навіть закохалася, тільки нічого хорошого з цього не вийшло. Мовляв, «усе було гарно, як у казці, але чомусь ця казка швидко закінчилася, і нічого повернути неможливо. Коли я бачу його у школі, у мене ніби починає щипати серце і зразу стає жарко, хочеться підійти до нього, обійняти, поцілувати... Але — неможливо. Якось я розповіла про цього хлопчика своїй подрузі, а вона сама скористалась і почала загравати до хлопця. Я не можу на це дивитись, але й помститись не здатна — дуже добра душа. І забути про своє кохання не хочу. На уроках уже з'їхала з усіх предметів. Часом хочеться померти, бо без цього хлопчика я жити не можу. Допоможи хоч ти, Во Віку — на тебе остання надія».

— Бачиш, дівчинка просить допомоги. То врятуй. І негайно!

— Зухвалий кіт, не маючи калорійного «Віскаса», стає липучим, як наша ліверна ковбаса. Гаразд, котику. Гаразд, Аню. Зараз я розкажу про те,

ЯК ПОЗБУТИСЯ КОХАННЯ?

Не перебивай мене, котику. І ти, Аню, не вважай, ніби я з глузду з'їхав. Навпаки, я чудово розумію, що всіх більше хвилює питання, де те кохання знайти. Або, принаймні, як утримати. Проте цілковито впевнений, що часом треба мати уявлення і про те, як від тієї хвороби під назвою «кохання» вилікуватись. Один знайомий мені поет якось написав таке: «Мамо, ваш син чарівно хворий!..» І застрелився. Оскільки від хвороби або одужують, або помирають. Але я переконаний, що краще вилікуватися. Бо інший поет на ім'я Віктор Цой співав: «Смерть варта того, щоби жити». І був на всі сто правий.

Давай, Аню, спробуємо розібратися: а чи все так погано в житті? Чи справді тобі так смертельно боляче? Чи ти просто жалієш себе?.. Розумію: привабливо буває уявити, як усі ридатимуть над тобою, як сумуватиме коханий хлопчик, втираючи гіркі сльози: яку ж дівчинку я втратив, ах, дурень я, дурень!.. Але!.. І це «але» — найголовніше: нічого такого ти сама вже не побачиш! Зрозуміло?.. Саме ти — і не побачиш. Тож навіщо тоді влаштовувати всю цю трагедію?..

— Ти, Во Віку, просто цинік, — презирливо мружить очі кіт.

— Можливо, — одразу погоджуюсь я. — Хоча й не перший. Як казав іще знаменитий англієць Оскар Уайльд: «Життя надто серйозна річ, щоб ставитись до нього без гумору». Усі найдурніші вчинки у світі здійснюються з безмежно серйозним виразом обличчя — а це ще не ознака розуму.

Тому давай краще спробуємо припинити оплакувати себе і своє кохання. Краще замислимось: а що, власне, сталося? Чому тебе залишили? І хто у цьому винний?..

Відповідь на останнє запитання доволі проста: якщо ти, Аню, не візьмеш всю провину за втрату кохання на себе, якщо в усьому звинувачуватимеш тільки того, кого кохаєш, тоді на тебе і далі чекатимуть такі ж неприємності.

— А якщо дівчинку не хвилює, що там буде далі? Може, їй найбільше хочеться відновити семе ЦЕ кохання? Вона ж бо просить повернути саме ЦЬОГО хлопчика, а про майбутніх і слухати нічого не хоче!..

— Хитрий котяра! Він і сам чудово знає відповідь, а прагне перекласти всю відповідальність на мене. Та я цього не боюсь, а тому чесно кажу, що цього зробити не можу. І ніхто не може. Сподіватись на чиюсь допомогу тут не варто, бо повернути згаслі почуття НЕМОЖЛИВО. Це я кажу остаточно. Кохання не повертається. І чим швидше ти позбудешся власного болю, чим менше краятимеш душу спогадами про минулі дні, тим легше знову стати живою людиною, відродити почуття радості життя — і, можливо, невдовзі знову закохатися. Тут якнайменше треба згадувати свого колишнього коханого: минуле добре тим, що воно — минуле. Але ж ти живеш не для нього, а для сьогодення і майбутнього, чи не так?

Повір мені, Аню: щастя кохання ще прийде до тебе! Не стану брехати, буцім позбутися кохання просто. Навпаки, думки про нього постійно викликатимуть біль і жалість до себе. Це не просто, але — необхідно.

— То що ж робити дівчинці, порадь? Вона ж просить.

— Розумієш, котику, рекомендацій на всі випадки життя не існує. Кожна людина має знайти свій спосіб. Тому я краще розкажу про те...

— Можна я здогадаюся? — схоплюється на ноги Ковба-сан.— Зараз ти розказуватимеш про те, що допомогло тобі?..

— Ти справді мудрий кіт. Але прошу мене не перебивати. Інакше навіть ліверки не одержиш. Зрозуміло?..

Ковба-сан мружить очі, а я продовжую:

— Колись мені теж було не дуже багато років. Моя кохана чомусь звернула увагу на іншого хлопця, і я всерйоз почав згадувати, яка глибока вода у найближчому ставі.

Але саме тут пощастило мені прочитати оповідання Марка Твена. Воно було зовсім не про кохання, але чомусь я його прочитав. Це була жахлива історія про чоловіка, котрий одного разу почув популярну пісеньку — щось на зразок такої:

Кондуктор,
як зберешся
в путь,
Квиточки ріж
не як-не-
будь.
Ти акуратніше стрижи,
Щоб бачив кожний пасажир:
Синій вартий вісім центів,
Жовтий вартий дев'ять центів,
А червоний тільки три —
Обережніше стрижи!

ПРИСПІВ:

Ріжте, хлопці, ріжте! Весело стрижи,
Щоб усе побачив кожний пасажир!

Можливо, я щось і перебрехав, однак зміст був саме такий. Сталося найжахливіше: чоловік не міг позбутися цієї пісеньки. Дурні слова і неймовірна мелодія постійно лунали в його голові. Той чоловік ледь не збожеволів. Варто було йому взяти ручку, як він одразу починав писати: «Ріжте, хлопці, ріжте». Якщо стрічав знайомого, то замість «драсьте!» промовляв: «Ріжте, хлопці, ріжте!..»

І ніяк він свою манію перебороти не міг. Гинув просто на очах. І нарешті вирішив звернутися по допомогу до священика. Він співав священику цю пісеньку, наголошуючи на безладності і дурості слів, поки пастир не вивчив пісню напам'ять. Пішов чоловік абсолютно зцілений.

Але в неділю священик розпочав свою проповідь у церкві словами: «Ріжте, хлопці, ріжте». Що б там не було в гімні, який він починав співати, слова були одні: «Ріжте, хлопці, ріжте!..» Його життя перетворилося на пекло. І він не міг вилікуватися самостійно, доки одного дня не навчив цієї пісеньки професора університету...

Вже не пам'ятаю, чим вся ця лабуда закінчилася, але оповідання Марка Твена підказало мені ідею: я в подробицях і деталях розповів історію свого кохання абсолютно невідомій людині в поїзді. Потім ми лягли спати, а вранці я прокинувся з відчуттям, ніби позбувся смертельної хвороби...

Не знаю, чи усім підійде цей засіб, але хоча б спробуйте. Розкажіть комусь сторонньому про свої проблеми. Розкажи, Аню, про свого коханого — можливо, виявиться, що і кохати його особливо нема за що. А якщо хтось розповідати соромиться, хоча б листа комусь напишіть і вкиньте до поштової скриньки. Можна без адреси. Можна навіть мені. Головне, щоб не Ковба-сану, домовились?..

Я ІДУ, ТИ ІДЕШ, ВОНА ЙДЕ...

А зараз, Кицю моя граціозна, пропоную тобі виконати кілька вправ. Ні, не з української мови, як ти подумала. Нічого писати не доведеться, варто лише подивитися. Спочатку на малюночки, а потім — у дзеркало.

Чимало дівчат цілком щиро вважають, що їхня краса завершується на обличчі. Поздоровляю всіх — вам випав сектор «Банкрут»! Бо ніякі очі та губи не замінять постави, гарної ходи, уміння сидіти і лежати. Хай ти і не Афродіта, але якщо вмієш щиро посміхатися, красиво і легко ходиш — всі хлопці стануть твоїми! А це варто того, щоб хоч трошки повчитися.

Красивою вважається така хода, коли ступні ставляться носком зовні, а п'яти — на одну уявну лінію. Чули вислів: «Ходить, мов по лінієчці»? От про це і йдеться.

Крок не мусить бути парадно-військовим, але й човгати ногами не раджу — підбори швидко зітруться. Крок має бути середньої довжини. При цьому нога виноситься вперед від стегна. Розгинаєш її в колінному суглобі і ставиш на землю п'ятою. Потім робиш перекат на всю підошву і носок — і знову виносиш від стегна вперед. При цьому спину тримаєш прямо, живіт підтягнутий, голова підведена, плечі опущені. Ще раз натякаю: без правильної постави красивої ходи не вийде!

Більш складні випадки. Приміром, треба піднятися сходами: раджу потренувати варіант **2** і не наслідувати позицію **1**. Ще складніше — спускатися: навряд чи комусь з хлопців припаде до смаку дівчинка, яка спускається, як на малюнку **3**. Все це дуже просто, але потренуватися треба обов'язково. Звісно, наодинці, перед дзеркалом. А наступного разу — продовжимо!

ВОДА, ЗЕМЛЯ,

Чотири стихії, якими в усі часи захоплювалися люди. Яких до смерті боялися. Які обожнювали і якими пишалися. Чотири стихії...

Ми дивимось на вогонь, що палає в грубі... Або на велич моря... Або в бездонне небо... Чи перетираємо в пальцях грудочку землі — звідки ми вийшли і куди підемо...

Ну згадай свої відчуття в ті моменти, коли ніхто за тобою не спостерігає, коли ти залишаєшся сам на сам із стихіями... Перед якими всі ми цілковито безсилі і яким завдячуємо своїм життям. Згадав?..

І що ти про все це знаєш? Про воду, про землю, про вогонь, про повітря?.. Навіть не про стихії — про складові твого життя. Що тобі відомо?..

Нічого!

Як не прикро — але НІЧОГО!

Відтак і почнемо з самого початку — звідти, звідки всі ми походимо. Тобто — з води. Адже саме у воді зародилося життя на Землі. І не випадково мудрі греки склали міф про те, що найгарніша і найпривабливіша дівчина всіх часів і народів — Афродіта (котру менш древні римляни перейменували на Венеру) вийшла з піни морської, з води...

ВОДА

Зразу пропоную загадку: в чому не можна дірку просвердлити?.. Тільки не кажи, буцім, ти не знаєш: прочитай заголовок — і зразу все стане зрозуміло. Звичайно ж — у воді дірку не зробиш!

А тепер більш складне запитання:

ЧОМУ ЛІД НЕ ТОНЕ У ВОДІ?

Наука фізика стверджує: всі речовини у твердому стані мають більшу густину, ніж у рідкому. Через те охоче потопають у власному розчині. А винятків тут небагато — тільки срібло, вісмут і... Здогадалися? Так, саме вода!

Річ у тім, що структура води вельми відрізняється від структури криги. Коли вода знаходиться у рідкому стані, її молекули розташовані близько одна до одної. А коли візьмемо лід, то з молекул води утворюються кристалічні ажурні решітки, а порожнини в них заповнюють мікроскопічні бульбашки повітря. Через це питома вага криги менша, ніж у води, і лід у воді не тоне. Зрозуміло?.. Ні?.. Подумай, почитай підручник з фізики і сам зрозумієш. Бо цікаво.

А ще цікавіше, чому ставок, де ви з приятелями грали у хокей, вважається небезпечним місцем — бо не промерзає аж до дна?.. Розповідаю. Згадай початок зими: холодно, ставок замерзає. Але вода в ньому протягом літа прогрілася і охолоджується не одразу, а поступово, починаючи з верхніх шарів. Вода, охолоджуючись, набуває більшої щільності і спускається на дно, виштовхуючи на поверхню більш теплу, бо в теплої менша питома вага. Та теж охолоджується і суне до дна, виштовхуючи більш теплу... І отаким чином вода в ставку перемішується доти, доки вся не досягне температури 3,98 градуса. За таких умов вода набуває найбільшої густини, а тому верхній шар, котрий охолоджуватиметься і далі, уже не опускатиметься донизу. Він перетвориться на кригу, котра ізолює нижні, тепліші шари води від холодного атмосферного повітря. Отже, основна маса води в ставку тепло не віддає, тому й не перетворюється на кригу. Зрозуміло?..

Повторюю для особливо нетямущих!

Коли температура повітря падає за 0 градусів, верхній шар води перетворюється на кригу, який ніби ковдрою вкриває водойму і рятує решту води від подальшого охолодження. Отож і виходить, що у воді під кригою всю зиму зберігається плюсова температура, а в ній чудово почуваються і риби, і раки — мерщій на риболовлю!

...І НЕ ТУДИ, І НЕ СЮДИ

Та повернімося до початку. Якщо порахувати всю воду, що тече в Дніпрі, Волзі, Амазонці, Нілі та всяких там Місісіпі, то виявиться її аж у два рази більше, ніж у всіх живих організмах нашої планети. Ще можна зрозуміти водорості, які живуть у воді, відтак майже на 98% складаються з води. Те ж саме стосується медуз — у морі вони можуть бути розміром з футбольний м'яч, а на березі перетворюються на грудку слизу завбільшки з сірникову коробочку, бо вся вода з них пішла.

Та навіщо стільки води в решті живих організмів? Наприклад, у людині?.. Як ти гадаєш, на скільки відсотків людина складається з води? На 5? 10? 20?.. Хто більше?!.

Насправді кількість води в нашому тілі становить неймовірну цифру — аж 70 відсотків! Однак ти все сам зрозумієш, коли згадаєш, яку важливу роль відіграє вода. Адже це — універсальний розчинник, здатний розчинювати кислоти, гази, мінеральні солі, органічні сполуки... Саме тому кров, слина, лімфа — всі рідини організму фактично є водяними розчинами тих чи інших речовин.

СТРАЧЕНА РІЧКА

Відсутність води може позбавити людину розуму. Проте, виявляється, відсутність здорового глузду може стати смертельною для води. Так, при-

ВОГОНЬ, ПОВІТРЯ

міром, тече в Іраку річка Діала. Тече собі й тече. І не кожний знає, що колись їй було винесено смертний вирок, а саму річку знищено!

Засудив річку сам перський цар Кір Великий: у водах Діали на очах царя потонув улюблений білий кінь Кіра. Розлючений цар наказав прорити 360 каналів для того, щоб відвести воду від Діали. І річка припинила існування на тисячі років... Лише з часом піски пустелі висушили і занесли канали, і річка відновилася у старому руслі. Але Кір про це вже не дізнався.

ЧОМУ ПЛАЧУТЬ ЧЕРЕПАХИ?

З розповідей нашого мореплавця капітана Немо відомо, що найбільша трагедія для загублених в океані — відсутність прісної води. І серед безодні морської води людина просто померти може від спраги.

Коли клітини людини обезводнюються, концентрація речовин у них так збільшується, що це призводить до отруєння. Тому і не годиться морська вода, бо тільки сприяє отруєнню: в ній розчинено понад 35 грамів солей на 1 літр.

Проте деякі тварини цієї спраги не відчувають! Більше того — вони володіють неймовірними секретами перетворення «мертвої» морської води на живу — прісну. Приміром, у шлунку бакланів завжди знаходили прісну воду. А між тим п'є баклан тільки морську воду. Звідки ж прісна?.. Почали учені спостерігати за птахами і помітили: попив баклан морської водички і починає струшувати з дзьоба якусь рідину. Перевірили — а це концентрований розчин солей. Виявляється, є в організмі баклана спеціальний орган — солева залоза, яка і вилучає з морської води розчини солей.

Такі натуральні опріснювачі мають й інші морські тварини. В тому числі й морські черепахи. Дзьоба у них, як у баклана, немає, натомість сіль черепахи виділяють через сльозові залози — тому і плачуть безперестану.

Утім, коли черепаха у воді, це непомітно. Та коли черепахи вилазять на берег, схоже, ніби вони справді плачуть за своєю тяжкою долею. Звідси і пішла легенда, що черепахи плачуть, відкладаючи яйця в пісок. Буцім ніколи не доведеться їм побачити своїх діточок, адже ці тварини не висиджують яєць. І це правда — не висиджують. А чому плачуть — то ви і самі тепер знаєте.

А ЧОМУ МИ ВМИВАЄМОСЯ?

Розумію, що запитання стосується не всіх. Дехто активно прагне не вмиватися ні враці, ні ввечері. І дарма! Про гігієну тут не йдеться, бо про це ви всі теоретично знаєте. А йдеться про те, звідки ми всі з вами походимо. А походимо ми з води. Мало вам відсотків води у нашому, людському організмі?.. Тоді згадаймо про те, що всі ми обов'язково випиваємо 2-2,5 л води щодня. Без цього жити вельми складно.

А тепер щодо вмивання. Або — омовіння. Це не просто гігієнічна процедура — ранкове умивання шкіри обличчя, рук і тіла водою знімає з нас усе, що накопичилось за ніч. Мудрець Порфирій Іванов вигадав систему оздоровлення організму людини, якій дав назву «Дитинка»: обливатися водою вранці та ввечері — по 2 відра води щоразу. Вода має бути відстояною або, ще краще, з джерела або колодязя. І тут не стільки важливий загартувальний ефект — загартовуватися можна і простим обтиранням мокрим рушником. Тут все в тому, що вода має бути структурованою, такою, що несе в собі великі інформаційно-енергетичні можливості. До того ж кількість води — 2 відра, тобто близько 30 літрів води, це майже дорівнює кількості води в людському організмі — 30-40 літрів.

Омовіння, контакт з водою — неодмінна процедура всіх магічних ритуалів. Справжній цілитель, якщо ви побачите, завжди омиває руки після контакту з хворим — навіть якщо взагалі не торкався його. А якщо згадати іще поради для різних ворожінь... Воду завжди треба брати в особливий час — певне структура води постійно змінюється. Згадай казки: тіло треба омити на ранковій або вечірній зорі, вмитися джерельною водою опівночі, набрати вранішньої роси... А яка різниця, запитується — вода і є вода?.. Вся справа в інформаційно-енергетичному полі, структурі вологи!..

Здається, нема нічого простішого і знайомішого, ніж вода, що тече з крана. Однак досвід тисячоліть, переданий нам через легенди, ритуали, приховує в собі інформацію, яку нам ще треба розгадати. А для того, щоб розгадати, почати треба з найпростішого: вмиватимемося, друзі! Корисно і цікаво!

ЛЮДИНА ПР

Я не встиг побувати у космосі, але чув розповіді космонавтів, що звідти, з Всесвіту, нашу Землю доцільніше було б назвати Водою. Науковою мовою це означає, що Земля має видатну гідросферу, яка ховає під собою дві третини суші. Планета під водою! Планета — Океан!.. Тож не дивно, що з давніх-давен люди почали вчитися ходити морями та океанами.

«Плавати по морю необхідно. Жити не так вже необхідно». Цей суворий давньогрецький вислів ніби підкреслює, що морські плавання завжди супроводжувалися величезною небезпекою та жертвами. Підкоряючи Океан, людина пізнавала Землю. Найбільші географічні відкриття зроблені мореплавцями. Саме вони, обігнувши Землю, підтвердили: «Живемо на кулі». Перші моряки орієнтувалися по зорях та сонцю. Сьогодні навігація, завдяки радіо та супутникам — справа нескладна, але, як завжди, океан вимагає жертв. Найсучасніший величезний корабель під час океанського шторму схожий на тріску, на іграшку, яка може затонути так само, як потопали піроги полінезійців, на яких вони пропливали тисячі кілометрів.

Вода роз'єднує, але і єднає людей. Саме тому з давніх-давен живе у людині жага до подорожей. Усвідомлюючи усю небезпеку, яка на неї чатує, людина приймає суворий закон: «Ходити по морю необхідно».

Суворий закон... У залах страхового товариства «Ллойд» завжди гамірно. Тут здебільшого страхують морські судна — від спортивної яхти до найбільшого в світі танкера. Несподівано лунає удар дзвону. Це незвичайний дзвін — його підняли з фрегата «Лютин», котрий було застраховано «Ллойдом», і котрий затонув під час шторму 1799 року.

Коли лунає дзвін, все в залах стихає: це означає, що якесь судно зникло у водах Океану і навряд чи всі підкорювачі морських просторів повернуться тепер додому... Суворий закон.

Та не обов'язково океанська стихія випробовує завзятих шукачів пригод або професійних мореплавців. Твої батьки та дідусі ще пам'ятають четвірку радянських солдатів на баржі, яких від Курильських островів віднесло в Тихий океан. Здавалося, що вони безслідно зникли. Напевно, і баржу, і чотирьох людей, що були на ній, вже встигли визнати загиблими, коли надійшла щаслива звістка з Америки. З літака, що летів на тренування, помітили щось у воді. Авіаносець «Кірсардж», прийнявши сигнал, змінив курс і прийняв на борт чотирьох радянських солдатів. Вони були дуже худі, знесилені, ледве трималися на ногах. Виявилось, що молоді хлопці (Асхат Зиганшин, Пилип Поплавський, Іван Федотов та Анатолій Ключковський) протрималися в океані 49 днів!..

Основною проблемою полонених океану була їжа. Її на момент катастрофи залишилось небагато: відерце картоплі, буханка хліба, кілограм тваринного жиру. Якщо б хлопці втратили контроль над собою, вони були б приречені. Але цього не сталося. Передбачаючи довге блукання в океані, весь запас розподілили на маленькі добові порції і, як-то кажуть, «варили зупу з сокири». Коли все з'їли, голод примусив розрізати чоботи, вимочити шкіру та виварену підсмажувати. Солдати не втратили віри навіть тоді, коли двоє з них вже не могли підвестися на ноги. «Ми молоді і не могли так легко скоритися. Ми сподівались». Так відповів командир баржі сержант Зиганшин американським журналістам. Хлопці дійсно вели себе мужньо: трималися дружно, ніхто не рюмсав, не намагався з'їсти зайву крихітку. Свідчення американських лікарів: «Четверо радянських були вкрай виснажені. Проте всі абсолютно нормально себе поводили, послідовні у розмові, логічно відповідали на всі поставлені запитання, чітко розповіли про катастрофу і навіть намагалися жартувати. Висока моральна стійкість зіграла вирішальну рятівну роль».

Чи був можливий якийсь інакший фінал? Так, у літописах морських подорожей багато випадків загибелі людей внаслідок паніки, що охопила всіх, від намагання вижити за рахунок іншого. У 1956 році біля Азорських островів шторм перекинув німецький учбовий вітрильний корабель «Памір». Вже на

Дарвін Чарльз (1809-1882)

англійський природознавець, автор теорії еволюції шляхом природного добору. Його теорія була опублікована в роботі «Походження видів». Вона стверджує, що найбільш пристосовані до середовища тварини виживуть і будуть розмножуватись. Теорія Дарвіна часто спростовується до «виживання найсильнішого». Дарвін також висловив думку, що людина походить від мавпи.

ОТИ ОКЕАНУ

другий день у шлюпці почалися самогубства. В 1927 році американський пароплав «Маргарет Доллар» знайшов японську шхуну із одинадцятьма скелетами. Корабельний журнал розповів про історію трагедії: у шхуні зламався весловий гвинт. Продуктів було замало — і через три тижні судно перетворилося на плавучу труну.

Що таке голод в морі, розповідає американець Джон Колдуел, який в 1946 році проплив з Америки до Австралії на старенькій вітрильній яхті. Ось страждання людини, коли шторм знищив запас провізії. Я пропущу записи про те, як були спожиті креми в аптечці, зубна паста, шкіряний гаманець. «Пара черевиків... Коли я спробував відкусити шкіру, мені стало погано від запаху фарби... Наступного дня я спостерігав за птахами. Один з них наблизився до яхти. Я вистрелив у нього з рогатки, що була зроблена з гуми від надувного човна, і якимось дивом збив птаха. Те, що сталося далі, досі здається мені неймовірним. Коли птах опинився в моїх руках, я відразу відірвав йому голову і почав рвати його зубами і нігтями, не розрізняючи, де м'ясо, де кістки, де пір'я. Я поводився, наче дикий хижак....

Минуло ще декілька днів. На яхті не залишилося нічого їстівного. Я хотів порвати книгу і набити шлунок папером, але одного разу я вже намагався зробити так, і в мене дуже болів живіт. Тоді я згадав про залишки моторного мастила. Діставшись у темряві до корми, я злив усе мастило з двигуна та набрав у казанок, після чого швидко проковтнув. Мене обпекла гіркота, зсудомило шлунок. Пам'ятаю лише, як дістався каюти і ліг...»

Кінець цієї жахливої подорожі щасливий. Яхту з напівживим Колдуелом викинуло на один з островів архипелагу Фіджі за три тисячі кілометрів від Австралії.

Не менш жахливо, коли є їжа, але мореплавцеві бракує води. Парадокс — навколо сама лише вода, а людина гине від спраги!.. Так, дві третини земної кулі вкриває вода, але прісної на планеті всього 2,5 відсотка від загальної кількості. Решта — солона, пити яку смертельно небезпечно. Принаймні, так вважали доволі довго...

Французькому лікареві Алену Бомбару всі мореплавці світу давно вже повинні поставити пам'ятник. Маючи на меті врятувати всіх, хто гине в океані, Бомбар у 1952 році вирушив у мандрівку, яка не має рівних собі в історії мореплавства, і навряд чи хто-небудь коли-небудь зможе її повторити.

Молодий лікар, аналізуючи причини загибелі жертв морських катастроф, дійшов висновку: люди, що не потонули разом з кораблем і які опинилися на рятувальних плотах та шлюпках, могли б вижити. Але найчастіше їх знаходили вже мертвими. В перші два-три дні люди гинули від жаху та паніки, залишившись у неосяжних поглядом водах. Друга загроза життю в подібних ситуаціях — відсутність води та їжі. Виходячи з багатьох випадків загибелі та врятування, співставляючи статистику з фізичними та психологічними можливостями людини, Бомбар довів: якщо не втратити мужність та вірити у порятунок, в океані можна протриматись досить довго до прибуття допомоги.

Його висновки: не піддаватися паніці, перші декілька днів можна пити солону морську воду — її невеличкі порції нешкідливі, отримувати вологу і їжу з риби, не нехтувати планктоном.

Зрозуміло, що моряки сприйняли ці доводи підозріло: «Це добре так казати в лабораторії. В морі все інакше». І тоді Бомбар (який до того ніколи не виходив у море) вирішив довести, що він правий. Він вирушив в одиночне плавання через Атлантичний океан на надувному човні з вітрилом, не взявши з собою ані крихти їжі та ані краплини води. «Вся моя надія пов'язана з океаном. Він буде погрожувати мені смертю, але також буде мене годувати та поїти, якщо я не втрачу здоровий глузд та буду стійким».

Бомбар довів вірність своїх слів — за 65 днів він проплив від Африки до Південної Америки. Сік риб давав йому вологу, сиру рибу він їв. «Я не відчував задоволення від подібної їжі. Під кінець подорожі вона викликала в мене відразу. Але йшлося не про комфортне життя, а про виживання».

Наголошую: подорож відбувалася у надувному човнику в режимі «після катастрофи». Бомбара переслідували шторми та всі інші небезпеки океану — можна було загубити орієнтацію, опинитись в пащі акули, перекинутись на човні. Все витримала людина!

Книга Алена Бомбара «За бортом за власним бажанням» — вражаюче свідчення людської мужності. В ній немає романтики морських подорожей. Її мета — видобути «формулу виживання» для тих, кого у морі спіткало лихо. Це розповідь про велич Океану. І про велич Людини, яка здатна протистояти найбільшій стихії Землі.

Едісон Томас (1847-1931)

Американський винахідник Томас Едісон був найбільш продуктивним винахідником в історії людства. Протягом свого життя він отримав патент на 1093 винаходи, включаючи електричну лампочку, фільмопроектор і фонограф. Також він заснував першу промислову дослідницьку лабораторію.

Печиво з родзинками (біля 42 штук)

1 склянка води
1 склянка родзинок
4 склянки муки
1 1/2 ч.л. порошку для випічки
1 ч.л. соди
1 ч.л. солі
1 склянка олії
2 склянки цукру
3 яйця
1 ч.л. ваніліну

1. Розігрій духовку до 125 градусів. Змасти жиром 2 листи.
2. У каструлі доведи до кипіння воду з родзинками.
3. У миску просій муку, додай порошок для випічки, соду і сіль.
4. В окремому посуді збивай масло з цукром, яйцями і ваніліном протягом 2 хвилин. Поступово додай перші 2 суміші. Не вимішуй дуже довго. Виклади тісто на листи порціями по 2 ст.ложки. Випікай у духовці на верхній решітці протягом 10 хвилин.

Смакоїка

Морква з гірчицею

1 1/2 склянки нарізаної кубиками моркви
1/4 склянки нарізаного кубиками солодкого червоного перцю
2 ст.ложки олії
2 ст.ложки гірчиці
3 ст.ложки курячого бульйону
сіль і перець

1. Підготовлені моркву і перець поклади у підсолену воду і бланшуй приблизно 3 хвилини, потім вийми і дай воді стекти.
2. Розігрій олію на сковороді, поклади туди овочі і готуй приблизно 3 хвилини, постійно помішуючи. Додай гірчицю і ще раз добре перемішай.
3. Помішуючи, додай курячий бульйон і продовжуй тушкувати ще 2 хвилини, після чого подавай до столу.

Запечені макарони з яловичиною (4 порції)

1 ст. ложка олії
450 г яловичого фаршу
1 нарізана невелика цибулина
1/2 склянки нарізаного солодкого зеленого перцю
227 мл томатного соусу
227 мл консервованих грибів без соку
1 склянка відварених макаронів
сіль, перець
1 склянка тертого сиру

1. Розігрій духовку до 175 градусів.
2. У глибокій сковороді розігрій олію. Злегка обсмаж фарш, цибулю, перець і переклади у жаростійкий посуд.
3. Поступово додай решту компонентів, крім сиру. Зверху посип сиром.
4. Запікай у духовці, поки сир не розплавиться.

ФРІСТАЙЛ
СПОРТ МАЙБУТНЬОГО

Щоправда, хтось може і заперечити: мовляв, фрістайл — це спорт минулого, оскільки зима вже закінчилася. А я на те скажу майже словами Олега Скрипки з групи «ВВ»: «Зима, зима, зима прийде!» Тому що фрістайл — то навіть не спорт, а спосіб життя.

Передбачаю, що хтось може заперечити мою думку і з інших причин: мовляв, фрістайлу вже багато років. Не буду сперечатися. Бо й справді — історики стверджують, що лижну акробатику (фрістайл) вигадали ще 5 тисяч років тому. Саме тоді перші лижники дозволяли собі всякі неподобства на снігових схилах. Більше того — саме поняття «лижна акробатика» узаконилося ще 1905 року, коли норвезький гімнаст Матіас Здарські вразив друзів незбагненними трюками на лижах. Саме Здарські вигадав «четвертий вид лижного спорту» — після простого бігу на лижах, стрибків з трампліна та гірськолижного спуску.

Проте аж до 1971 року професіонали з лижами на ногах ігнорували фрістайл. Та саме того року лижні акробати довели, що цей вид спорту абсолютно винятковий. Було затверджено і правила фрістайлу. Він складався з трьох дисциплін: фігурного катання на лижах, акробатичних стрибків та могулу. І як не опиралися лижні консерватори, але вже в 1979 році фрістайл був офіційно визнаний як самостійний вид спорту. Відтоді проведено багато міжнародних змагань — від чемпіонатів світу до показових виступів на Олімпійських іграх. І вже невдовзі — на олімпійських аренах Солт-Лейк Сіті 2002 року — фрістайл стане повноцінним учасником Олімпіади.

Що ж таке фрістайл? Складається він з трьох дисциплін.

МОГУЛ

Тут лижники мусять спуститися по крутому схилу, який геть чисто вкритий пагорбами, горбочками і ямами. Якщо звичайні гірськолижники прагнуть обійти різні перешкоди-горбочки на шляху до фінішу, то учасники змагань з могулу навмисне шукають найкрутіші горбочки. Вони мають виконати щонайменше 2 стрибки в повітрі, за це їм судді нараховують окремі очки. Очки зараховуються за швидкість, технічність при обертаннях у стрибку, за стиль спускання і динаміку рухів. Коли наш Колібрик, одержавши п'ятірку з географії, починає стрибати по партах — то це просто дитячий садочок у порівнянні з проблемами учасників могулу: хай спробує Колібрик зробити те саме на лижах! А могулісти — можуть!

АКРОБАТИЧНІ СТРИБКИ

Оце, скажу я вам, видовище не для людей із слабкими нервами. Лижник розганяється з гори і, набравши швидкості, виїздить на трамплін. А з трампліна, як відомо, один вихід: летіти. І лижник на коротеньких лижах летить. І не просто собі летить, а ще й різні трюки робить. Тут міжнародна асоціація фрістайлу допускає 6 видів стрибків: з різною висотою, лінією стрибка та місцем приземлення на схилі гори. При цьому судді, які сидять у затишних кріслах, суворо відзначають, наскільки спортсмен відірвався від землі, як довго тривав його політ, скільки акробатичних елементів він встиг зробити і як вдало приземлився. Самі б спробували пострибати разом з кріслами!.. А от учасники змагань здебільшого роблять на лижах аж 3 сальто назад, та ще й додають до цього аж 4 горизонтальні оберти! Не всякий акробат у спортзалі на таке здатний — а фрістайлівці ризикують. Бо цікаво — до холєри!

ФІГУРНЕ КАТАННЯ

Насправді це ніяке не катання, а справжнісінький гірськолижний спуск. Тільки не на швидкість, а на красу. Людина їде з гори. Під музику. А музика і надихає її виконувати різні оберти на лижах, перевертання з допомогою лижних палиць і стрибки без зайвої потреби. Якби хтось з майстрів фігурного катання на ковзанах вирішив посперечатися з нашими лижниками, то одразу б заплутався у лижах та палицях. А наші — молодці! Головне — не завершити спускання, доки музика не скінчилася.

А все це разом і називається — фрістайл. Чудовий вид спорту, скажу я вам! Особливо ж — дівчаткам! Всі на лижі — і в гори!

Жабо

оздоблення з мережив або легкої тканини на блузці чи платті, а також мереживна або муслінова нашивка з оборками на чоловічій сорочці.

КЛАСНА СТІ

Мені випала величезна честь зробити першу в 1998 році стіннівку. Вона в нашому «Класі!» досить рідко трапляється. Зате сам наш журнал трапляється з більшою періодичністю — один раз на місяць. І дуже тішить нас той факт, що всі читачі «Класу!» так само періодично люблять та поважають його. За словами, наприклад, ***ІНДЯЄВОЇ Інни з Криму***, «Клас!» є для неї настільною, підстільною та застільною книгою. О як!

А ***Наталя КОПЧАК з Трускавця*** цікавиться, який наш журнал на смак! Наталю, а ти спробуй сама. Журнал треба дрібно нарізати кружечками та варити протягом 20 хвилин у воді з температурою 107 градусів за Цельсієм. Після цього усю цю страву можна спокійно викидати у смітник. А якщо серйозно, то наш журнал дуже смачний. Настільки смачний, що кожен читач спокійнісінько може про нього сказати: «Так смачно-о-о! Піду візьму ще!»

Видно, що дуже сподобався «Клас!» ***Надії КАЛЕНСЬКІЙ з Рівного***. Вона вирішила через десять років стати не ким-небудь, а головним редактором саме цього журналу. Во Вік, до речі, дуже зрадів. Щоправда, на пенсію він ще не збирається, але дуже тішиться, що зміна все ж таки підростає.

На відміну від Наді, ***Роман КОВАЛЬ з Кривого Рога*** має грандіозніші плани на майбутнє. Він хоче стати «популярним українським виконавцем або ГУРТОМ»! Одне з двох: або Рома — людина-оркестр, або в нього роздвоєння особистості. Що порадити йому, я не знаю.

Порадами в нас захоплюється ***Тетяна МИРОНЕНКО зі Львова***, яка написала цілий підручник щодо того, як саме слід читати страшилки Класного: «Опівночі треба випити склянку міцної кави та залізти під ковдру з ліхтариком та черговим номером журналу «Клас!», у якому є страшилки. Читати обов'язково 13(!) разів. Гарантований ефект такий: через 13(!) хвилин після того, як ви прочитали страшилку 13 разів, з вас невідома сила зідре ковдру і голосом мами (чи тата) заволає: «Скільки можна пояснювати, що вночі під ковдрою читати шкідливо!» Усе це може супроводжуватись ляпасом по потилиці чи трошки нижче. Побічний ефект: волосся стоїть сторч на голові, оскільки всю ніч ви дивитесь відеосон жахів за мотивами Класних страшилок». Ось таке грунтовне дослідження провела наша читачка. Класному самому страшно стало, коли він спробував.

Єдина радість для Класного, що ***Ліна ЛОМАКІНА з Червонограда*** вигадала йому подружку — Барбі-лгейст. Це такий злобний дух, що вселяється у ляльки тих дівчат, які забули про справжніх друзів і цілий день бавляться з іграшками. А ще Ліна прислала нам дуже прикольну карикатуру на саму себе.

Також знайшов спільну мову з представниками потойбічного світу ***Володя ЧУМАК з Запорізької області***. Він полтергейстам, за його твердженням, анекдоти розповідає. Отак сідає посеред кімнати — і давай анекдоти «травити», а полтергейсти зі всіх кутів до нього збігаються і слухають. Володя навіть парочку штук полтергейстів нам пропонував, Класному на заміну. Та я не думаю, щоб хтось з них від такого дотепного господаря піти погодився. Нехай вже в тебе і живуть, якщо ти їх не лякаєшся та від них не ховаєшся.

А чотирирічна сестричка ***Марти КАРАЇМ зі Львова***, навпаки, дуже боїться. Але не полтергейстів, а китайців. Коли одного разу до них у гості прийшли китайці, вона дуже їх злякалася та сховалася за холодильник. І не дивно — тих китайців аж мільярд чоловік. Я б і сам перелякався, коли б такий натовп до мене в гості завалився! Лишається лише сподіватися, що китайці Мартину сестру не знайшли та пішли, не спіймавши її.

Зевс
у давньогрецькій міфології верховний бог, володар богів і людей. Римляни ототожнювали Зевса з Юпітером.

Зеніт
найвищий ступінь, найвища точка. Точка перетину вертикальної лінії з небесною сферою.

НІВКА

Більше пощастило татові ***Олі ЛИМАР з міста Українка Київської області***. Він спіймав-таки! Щоправда ловив він у садочку кролика. Та замість цього вухатого звіра, цілком випадково схопив руками у траві маленького такого, пухнастого... ЇЖАКА!!! Нещасний Олин тато!

Не менші проблеми у невідомого ***читача*** або ***читачки*** (на конверті лише підпис) ***з Черкас***. До їхнього класу нещодавно перейшли з іншої школи нові хлопчик та дівчинка. І ось яка складна ситуація в них склалася: «Всі дівчата закохалися в цього хлопчика, а всі хлопці закохалися в цю дівчину, але найголовніше те, що ця дівчина і цей хлопчик... закохалися одне в одного». Такий собі багатокутник кохання.

Я не знаю, чи кохає кого-небудь ***тернополянка Настя ЯЩУК***, але точно знаю, чого вона терпіти не може — математику. І не любить Настя математику не тому, що не знає, а тому, що на контрольну треба дуже багато шпаргалок готувати.

А постійний наш дописувач ***львів'янин Денис БОДНАР*** черговий раз ділиться власним досвідом: «Виводити чорнило можна за допомогою звичайної хлорки. Злегка намастіть букву або слово, і воно за лічені секунди зникне у вас на очах».

До речі, про шпаргалки. Я оголошую нову рубрику журналу «Клас!», яка буде складатися виключно на основі ваших листів. Її назва — «Шпаргаліада». Розкажи всім, якими шпаргалками ти користуєшся, як їх робиш, як ховаєш від учителів, які кумедні випадки з тобою траплялися під час списування. Учні повинні допомагати один одному!

Люба ДЕРЕВ'ЯНКО з Харківської області (м. Красноград), наприклад, залюбки допомагає своїм друзям. Ось і минулого літа вона вирішила допомогти своїй подрузі: «Одного разу ми пішли з подружкою на її дачу за овочами. По дорозі вона порізала ногу, тому залишилася мене чекати. Я ж пішла на її дачу, нарвала цибулі, моркви, буряка і пішла туди, де вона мене чекала. Кажу: «Саша, у вас такий великий кавун у малині!» А вона мені: «Ти, що? Кавун? В малині? Немає в нас на дачі ніяких кавунів, і малини немає!» Нічого страшного: і подружці допомогла, і її сусідам урожай зібрати.

А тато ***Аліни ДІДКІВСЬКОЇ з Тернополя*** якось вирішив допомогти їй навчитися водити машину. І в неї це досить успішно вийшло. Вона навіть самотужки проїхала цілих 10 метрів. Хоча, звичайно, змогла б проїхати ще більше, але, на жаль, саме на такій відстані від початку руху автомобіля росло дерево. Тепер воно там не росте і наступного разу Аліна обов'язково покращить своє досягнення.

А я своє досягнення вже навряд чи покращу, оскільки вважаю, що написати стіннівку краще, ніж це зробив я, просто неможливо. Щоправда, дехто з наших з цим не погоджується. Ну що ж, поживемо — побачимо, але пам'ятайте: без ваших листів ніякої стіннівки і бути не може. І саме завдяки вашим листам та листівкам сьогодні ми підбиваємо підсумки класних хіт-парадів за січень та перший номер «Класу!»:

Кращий виконавець: *Олександр Пономарьов з піснею «Анна».*
Кращий актор: *Арнольд Шварценеггер у фільмі «Останній герой бойовика».*

Краща книга: *Даніель Дефо «Пригоди Робінзона Крузо».*
Краща стаття «Класу» №1: *«Арнольд Шварценеггер все робить сам».*

До зустрічі! До нових листів!
До нової стіннівки!

СЛАЙ З ПЛАНЕТИ ГОЛЛІВУД

Як не прикро, але навіть у Києві досі ще немає ресторану «Планета Голлівуд». Прикро не тому, що я полюбляю обідати в ресторанах (чесно кажучи, я там взагалі ще жодного разу не був), а тому що серед засновників мережі ресторанів з такою назвою є і всіма нами улюблений Сільвестр Сталлоне. От у Москві такий ресторан вже відкрили, тому Слай часом і їздить до Росії. А про Україну поки що він небагато знає. Шкода.

Зате я в Україні багато чого знаю про Сталлоне. Тому що він — герой. Герой кіно. Герой Голлівуду. Герой капіталістичної праці, за що йому платять скажені, скажу я вам, гроші. Приміром, якщо за роль боксера у фільмі «Роккі-1» він одержав 25 тисяч американських доларів, то зйомки у п'ятій серії цієї стрічки принесли Сталлоне вже 20 мільйонів тих самих.

Що тут ще прикро? А те, що наше рідне телебачення рідко показує такі фільми, як, приміром, «Рембо» або «Скелелаз». Ганьба! Це — погані новини. Такі ж погані, як і історичні факти. А вони недвозначно свідчать про те, що Майк Сільвестр Енціо Сталлоне (якого друзі називають Слай) народився 6 липня 1946 року. При народженні малюка виникли деякі проблеми – акушери щипцями зачепили обличчя хлопчика, з того часу і з'явилася у Слая така загадкова посмішка. Насправді ж нічого загадкового немає — просто у Сільвестра не всі м'язи обличчя діють. Прикро. Та ще прикріше, що простим загинанням пальців неважко підрахувати кількість років кумира. І ця цифра не викликає особисто у мене великої радості. Та це не означає, буцім Слай уже не здатний відбити у когось дівчину, печінку, а також схильність до збройних конфліктів. Здатний! Оскільки тренувань не припиняє ні на день і спортивної форми не втратив.

«Вийти в люди — не проблема. Проблема знайти з ними спільну мову».

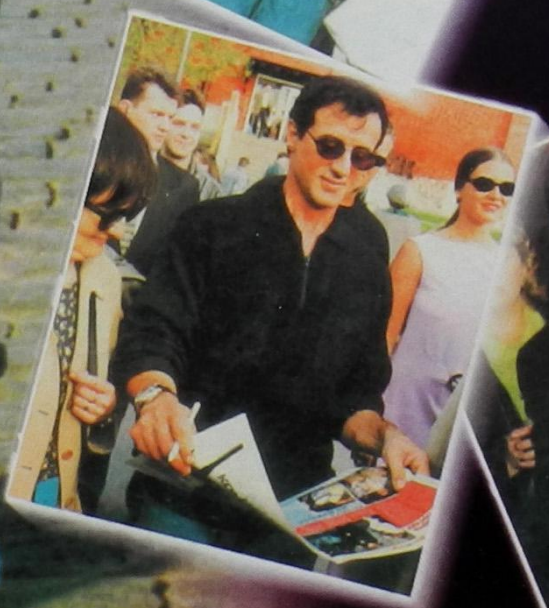

А от у дитинстві Сільвестр не відзначався ані силою особливою, ані привабливістю, ані суперінтелектом. Змінив дюжину шкіл, з більшості яких його просто виганяли через неуспішність. Але він і до жодної банди не входив, оскільки відзначався впертістю, відтак і ходив, як наш кіт Ковба-сан, завжди сам по собі. Навіть до спортзалу, де його матуся Жаклін Сталлоне викладала аеробіку, приходив за власним бажанням. Юний Слай іще захоплювався героїчними коміксами, за малюночками вивчав красиві пози і рухи героїв, тому одного разу навіть руку зламав — захотілося хлопчині повторити трюк коміксового героя, а не склалося. І таке бувало...

А коли Сільвестрові виповнилося 16, ті комікси зіграли свою роль: закортіло хлопцеві стати знаменитим кіноартистом. Він навіть примудрився поступити на факультет драматичного мистецтва університету в Майамі. Однак самого лише бажання виявилося замало, тому Сільвестр працював спочатку вишибалою в нічному барі, прибиральником, швейцаром тощо. Але мрія про артистичну кар'єру не полишала хлопця. Він грає в маленькому театрі, знімається у кіномасовках з активним биттям фізіономій, пише сценарії, романи, повісті... А роки спливають! Будь-хто давно б уже облишив мрії і подався б у якийсь інший бізнес. Але Слай не такий! Одного разу він пішов дивитися боксерський бій між самим Мухамедом Алі та якимсь невідомим боксером. Ото вже Алі познущався з початківця: бив його, як хотів. Але новачок не здавався. Він падав, підводився, знову падав — але таки встояв до кінця.

А вже після того бою у Сільвестра виникає ідея написати сценарій про боксера на ймення Роккі. Сценарій виявився настільки вдалий, що за нього Сільвестрові запропонували зразу 265 тисяч доларів. Нечувані гроші! Успіх, цілковита перемога!..

Але... Але ж ми знаємо, що Слай мріяв зовсім не про гроші. І він сказав: «Роккі я гратиму сам! Хай мені нічого не заплатять за сценарій – пусте! Головне, що я стану артистом!..» Фільм «Роккі» став хітом 1976 року. Його касовий збір сягнув 225 мільйонів доларів, а академія кіномистецтв США нагородила стрічку двома «Оскарами» за найкращу режисуру та як найкращий фільм року.

Потім були нові серії «Роккі», потім Слая почали називати Рембо — на ім'я героя нового вбивчо-атлетичного серіалу. Були ще такі класні стрічки, як «Кобра», «Нічні яструби», «Перемога», «За гратами», «Скелелаз», «Руйнівник»...

Аж серце завмирає, як згадаю всі ті пригоди та подвиги Слая на кіноекрані. Але те, що так подобалося глядачам, упритул не помічали кінокритики. За горою чудових м'язів вони аж ніяк не хотіли бачити артистичний талант Сталлоне! Та вже після фільму «З усіх сил» він примусив критиків замислитися: далеко не кожному професійному акторові вдається природно грати в парі з дитиною — а там Сталлоне грає роль батька, котрий прагне повернути собі повагу сина. І як грає! А вже після фільму «Оскар» в Голлівуді про Слая почали говорити: «Актор». Не просто «Рембо» — Актор!.. Виходить, мрії все ж таки збуваються. Сам Сталлоне довів свою артистичну силу у фільмі «Країна поліцейських» — там він практично ні з ким не б'ється і не демонструє вишукані м'язи, однак американська публіка у захваті від стрічки.

Розумію, що комусь це не сподобається: Слай — і не б'ється?.. Однак сам Сталлоне сказав так: «Ось уже 10 років я хочу дещо змінити в своєму іміджі. Після «Роккі» спливло 20 років — настав саме такий час. Час бути актором».

А тепер і скажіть: хіба це не хороша новина? Сталлоне визнали Актором!.. Отож-то. А ви, либонь, вважали, ніби погана.

Втім, якщо хочете дізнатися, що думає з цього приводу сам Слай, можете написати йому кілька рядків — англійською, звісно, мовою. Даю адресу:

Sylvester Stallone, c\o Creative Artists Agency, 9830, Wilshire Boulevard Beverly Hills, CA 90212-1825, USA.

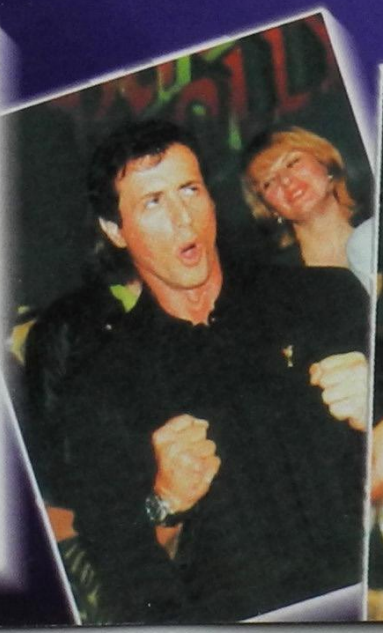

Є У МЕНЕ

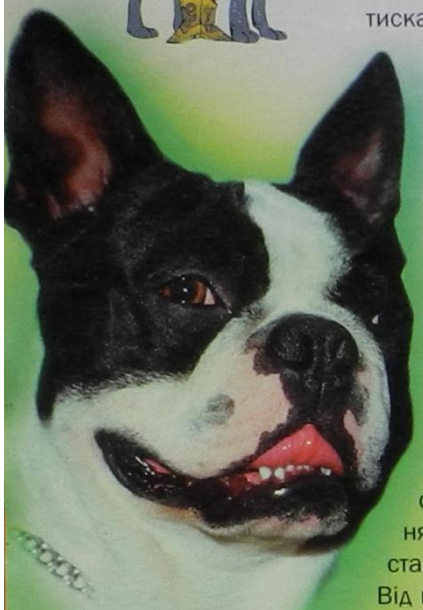

Мозок вашого цуценяти дуже схильний до простих команд, які постійно і настирливо повторюємо. Коли цуценя чекає на їжу, ви можете привчити його сидіти, примовляючи «сидіти!» і одночасно м'яко, але настирливо натискаючи рукою на крижі, щоб воно сіло. Цуценя швидко навчиться сідати, почувши команду, і чекати, поки ви принесете мисочку. Але не вимагайте від нього досконалості: спершу ви отримаєте тільки спробу сісти і більшого не вимагайте від нього.

Будьте терплячі і спокійні. Цуценя швидко втомлюється, і йому можуть надоїсти заняття. Не повторюйте команди більше, ніж 3-4 рази підряд, дайте йому відпочити. У цьому віці достатньо по п'ять хвилин на день відводити дресируванню, а у 4 місяці час можна збільшити.

Найстрашніша помилка — якщо ви заставите цуценя боятися занять. Це повинно бути свято для вас обох, а не робота. Хваліть цуценя за правильно виконану дію: цуценя буде дуже старатися, тільки би заслужити наступну похвалу. Від вас вимагається тільки одне: не дратуйтесь, дайте відчути цуценяті, що ви його любите і під час дресирування.

Найкраще за все взаєморозуміння собаки і людини встановлюється у грі. Наприклад, гра з собакою у футбол на невеликому майданчику дасть вам набагато більше можливостей навчитися керувати його поведінкою, ніж прогулянка по брудній дорозі. Такі ігри забезпечать вам прив'язаність собаки.

Цуценя повинно звикнути до нашийника. Більшість цуценят не заперечують, якщо їм одягають нашийник у ранньому віці і ненадовго. У цей період ви можете скористатися таким прийомом: кличте цуценя високим голосом, коли заходите до кімнати, нахиляючись і поплескуючи себе по колінах; можете таким же тоном примовляти: «до мене!». Цуценята переважно в захопленні від цього жесту і слів.

Ходити на поводі собака привчається за 5-6 прогулянок. Важливо, щоби собака не натягував повід, не старався вирватися з нашийника. Під час перших прогулянок цуценяті потрібно потакати: куди воно тягне, туди ідіть. Поступово, після декількох прогулянок повід треба натягати і спрямовувати рух вже у потрібний вам бік.

Привчання до апортування

Ми, звичайно, хочемо, щоб собака приносив нам різні предмети. Привчити собаку до апортування можна у ранньому віці, кидаючи якунебудь м'яку іграшку чи м'ячик на невелику відстань у кімнаті. Цуценя, звичайно, кинеться за іграшкою і схопить її. Команда «до мене» і поплескування по колінах заставить цуценя принести її вам. Коли він підбіжить, ласкаво, але рішуче погладьте його і хваліть. Потім закомандуйте «дай!» і м'яко звільніть іграшку з зубів щеняти — ні в якому разі не застосовуйте силу або різкі ривки. Потім тримайте предмет так, щоб собака не досягнув, повторюючи «не руш!» і не даючи цуценяті схопити його.

З часом можна вставити команду «сидіти» безпосередньо перед тим, як цуценя повинно віддати вам іграшку. Так ви вже починаєте привчати його до виконання цілого ряду послідовних команд.

«Сидіти!» і «Місце!»

Ваше підросле цуценя вже свідомо чекає кожного дня на гру з улюбленою іграшкою, яку воно навчилося приносити. Тепер можна ввести невелику новинку. Нахиліться до собаки, притримуючи його рукою за шию, і подайте команду «сидіти!». Продовжуючи притримувати собаку, неголосно примовляючи «місце!», киньте апортований предмет. Тримайте собаку декілька секунд, а потім закомандуйте «апорт!» («подай!»).

Даючи команду «місце», одночасно протягуйте руку перед мордою собаки. В міру того, як ваше цуценя привчиться залишатися на місці, відсувайте руку від його морди на декілька сантиметрів, поки воно не буде сидіти на місці, підпорядковуючись поєднанню голоса і жеста. Вжийте заходів, щоб воно не могло ухилитися, якщо не захоче виконувати команду. Коли воно зробить спробу піти, твердо і рішуче зупиніть його, посадіть на попереднє місце і почніть все спочатку.

Але! — відмовтесь від цього заняття, якщо ви змучились або у поганому настрої. І не займайтесь занадто довго в один прийом.

Накінець урок достатньо засвоєний. Тепер починайте навчати собаку сидіти на місці, коли ви відходите від нього на все більшу відстань. Якщо собака не витримує і зривається, повторіть прийом, але скоротіть дистанцію.

У 6-8 місяців цуценя повинно засвоїти свої основні команди і майже завжди з задоволенням їх виконувати.

«Лежати!»

Цю команду можна розглядати як продовження команди «сидіти!». Але краще вчити цієї команди вже підросле цуценя. Подайте спочатку вже відомі команди «сидіти» і «місце». Потім натисніть однією рукою на його чубок, а другою потягніть за зап'ястя, щоб собака ліг. При цьому неголосно примовляйте: «Лежати!» Якщо собака все ж старається встати, повторіть команду і додайте «місце!», поки він не зрозуміє, що від нього хочуть.

Подолання перешкод

Звичайно ж, всі хлопці і дівчатка люблять похвалитися, як їхні собаки долають перешкоди. Як цьому навчити собаку? Посадіть собаку перед невисокою (біля 30 см) перешкодою, дайте ко-

Французький бульдог

Відданий товариш і улюбленець сім'ї. У нього гостре почуття гумору, він розумний і легко пристосовується як до життя в місті, так і в сільській місцевості. Ідеальна вага —10,9-12,7 кг. Потрібні короткі регулярні прогулянки з можливістю побігати без повідка.

Достоїнства *Йому подобається товариство людей.*

Складності. *Необхідно змащувати складки на морді нафталіновою або цинковою маззю.*

Довгошерстна коллі

Найвідоміша з них — кінозірка Лессі. Ідеальний собака для сім'ї, дуже лагідний, прихильний і відданий. Дуже витривалий і, не дивлячись на густу шерсть, не потребує великого догляду. Ріст — 51-61 см. Прогулянки нормальні, коли можливо, то без повідка. Раз на день треба чистити щіткою, а якщо дуже потрібно, то і пилососом.

Достоїнства. *Прихильний. Легко піддається дресируванню. Любить дітей. Вірний і відданий.*

Складності. *Не дуже привітний з чужими.*

ЦУЦЕНЯ

"Якщо прагнеш змінити світ на краще, почни з себе".

манду «місце!» і обійдіть перешкоду. Постукайте по бар'єрі рукою і покличте: «До мене! Бар'єр!» Якщо ця команда зрозуміла, можете просто говорити «Бар'єр!» або «Ап!» і ускладніть задачу, заставляючи собаку скакати з того боку, де знаходитесь ви. Якщо собака пробує оббігти перешкоду, одягніть на нього повід і, застосовуючи той же прийом, м'яко заставте собаку скочити. Обов'язково хваліть його за гарне виконання.

«Треба» і «Не треба»

Не треба дозволяти собаці кидатися на двері, коли задзвонить дзвінок. Маленьке цуценя, можливо, виглядає забавно, але дорослий собака може налякати, а то й покусати гостей. А це дуже відіб'ється на ставленні до вас навіть кращих друзів.

Навчіть цуценя розуміти ласку «на своїй мові». Якщо воно почне скакати, ви повинні зустріти його рух, точно попавши коліном в груди, як тільки воно скочить на вас, і краще всього — мовчки. Повторити цей прийом доведеться всього два-три рази, і собака все зрозуміє.

Треба брати цуценя з маленького віку всюди, куди б ви не йшли. Воно може сумувати і від скуки навести свій «порядок» в будинку, де його надовго залишили наодинці.

Не треба дозволяти собаці втікати після покарання — з його точки зору суперечка в цьому випадку завершилася його перемогою. Заставте його почекати, поки ви самі його не відпустите.

Треба займатися потрошки кожного дня. Займатися, граючись. Нехай це приносить задоволення і вам, і вашому собаці.

Годування

Неправда, що годувати собаку потрібно тільки м'ясом. Він може їсти все те, що їдять його господарі. Однак схвалювати його любов до цукру і шоколаду не варто!

Цуценя, яке ви тільки що купили, особливо вразливе. Розпитайте людину, у якої ви берете цуценя, чим і як годувати вихованця. Собаки настільки відрізняються один від одного, що давати які-небудь рекомендації щодо годування цуценяти майже неможливо. Важливо тільки, щоб їжа була завжди свіжою і калорійною. Нагодувавши цуценя, відразу приберіть миску, навіть якщо воно недоїло. А ось мисочка з водою повинна бути постійно.

Починаючи з тритижневого віку, цуценятам потрібно ставити воду, навіть якщо вони отримують молоко. Собака повинен мати вільний доступ до води, яка стоїть у зручному і звичному місці. Найзручніший посуд, який не викликає алергії — глиняний. Воду потрібно міняти декілька разів на день, а раз на добу мити поїлку, на дні якої осідає слизь.

Прогулянки

Думка, ніби собаці обов'язково потрібно дуже довго гуляти, все ж помилкова. Насправді собаки, як і ми, можуть пристосуватися до різних фізичних навантажень і так, як і ми, не люблять бродити брудними дорогами. Прогулянки треба перетворити у задоволення, а не в обов'язок.

Собаки дуже легко пристосовуються до обставин: вони можуть пробігти багато кілометрів у погожий день, а потім цілий тиждень обмежуватися двома невеликими прогулянками на день. Але не треба зловживати такими обставинами. Не можна перевтомлювати маленьких цуценят або старих собак, якщо господарю хочеться розім'ятися. Боксерів, бульдогів та інших собак з широким черепом, випуклим лобом і вкороченою мордою не можна у спекотну вологу погоду заставляти багато ходити або бігати, тому що ці собаки легко отримують тепловий удар.

Для цуценят великих порід всі спеціальні вправи на вулиці треба відкласти до шестимісячного віку: для їхнього розвитку буде набагато краще, якщо ви у цей час утримаєте їх від стрибків і карабкання крутими сходами. У них легко виникають викривлення кісток від дуже раннього фізичного навантаження. Треба запам'ятати, що потреба в русі і навантаженні залежить від породи. Мисливським собакам необхідні великі фізичні навантаження. А боксери, навпаки, виводилися для сторожування і повністю задовольняються більш «сидячим» способом життя.

Догляд за шерстю

Це надзвичайно важлива справа, якою потрібно займатися кожного дня! Правильна обробка шерсті щіткою і гребінцем видаляє з неї бруд і паразитичних комах, видаляє відмерлі волоски, а одночасно робить масаж шкіри, робить шерсть більш густою і лискучою.

Гладкошерстних собак потрібно щоденно чистити жорсткою щіткою. Для довгошерстних собак знадобиться ще й металевий гребінь з довгими і рідкими зубцями, котрі досягнуть до самої шкіри.

Виходить, що далеко не всі господарі знають, як часто треба мити собаку. Багато гладкошерстних порід собак можуть все життя прожити без жодної ванни, особливо якщо їх добре чистять кожного дня. Зате таких собак, як пуделі, стрижуть і обов'язково купають перед стрижкою кожні 6-8 тижнів. Врахуйте: часті купання з використанням шампунів ліквідовують жирове змащення шерстяного покриву, а значить, і його водонепроникність. Собака з такою обезжиреною шерстю легко намокає, частіше простуджується і навіть хворіє ревматизмом.

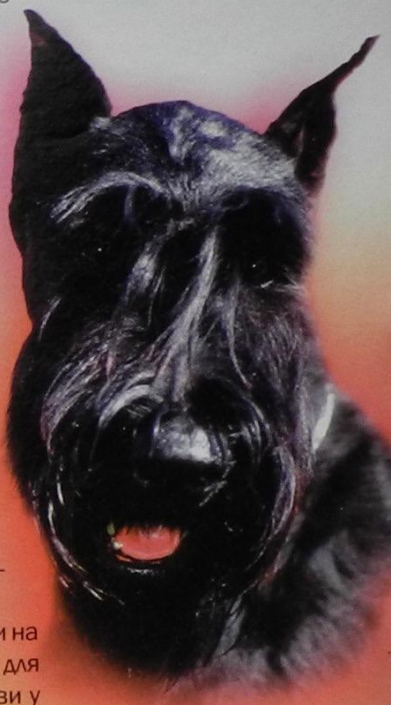

Різеншнауцер

Врівноважений, поміркований і відданий. Він чудово працює на змаганнях з дресирування. Ріст 60-70 см. Шерсть потребує спеціального догляду. Щоденно чистіть дротяною щіткою, а вуса і бороду розчісуйте гребінцем. Потребує довгих прогулянок з фізичними навантаженнями.

Достоїнства

Чудово ладнає з дітьми. Безстрашний. Грайливий.

Складності

Помало дорослішає. Недовірливий до чужих.

Ерделтер'єр

Це чудова тварина, повна енергії, в ньому ідеально поєднуються якості домашнього улюбленця і сторожа. Ріст біля 60 см. Незважаючи на великі розміри, він легко пристосовується до життя у невеликому просторі, якщо йому забезпечити хоча б дві 20-хвилинні прогулянки на день.

Достоїнства. *Привабливий, спортивний вигляд. Розумний. Вірний сторож. Відданий господарю. Ладнає з дітьми.*

Складності. *Жорстку шерсть треба вищипувати вручну.*

К

«КАНБЕРРА»

Сучасний пасажирський корабель набагато більший, ніж парусне судно. Це величезний плаваючий корабель з усіма зручностями. Пасажири можуть тут загоряти, стрибати з вишки до плавального басейну, займатися спортивними іграми, переглядати фільми, вистави, телепередачі. Головне завдання екіпажу — забезпечити пасажирам усе для відпочинку під час рейсу. На малюнку — корабель «Канберра», збудований у 1960 році. Тут було запроектовано найостанніші новинки кораблебудування. Тоді, у 1960 році, «Канберра» була взірцем пасажирського судна в усьому світі.

Подвійний димохід

Палуба для відпочинку та ігор

Рятівна шлюпка в ніші

Корма

Плавальний басейн

Радарні антени

Крило містка

Кермо

Правий приводний гвинт

Каюта туркласу

Котельна

Машинний зал

Протиперехильний стабілізатор

Камбуз

Склад напоїв

Холодильне обладнання

Каюта 1-го класу

Склади пального

Бічна «хвіртка» для вантажів і багажу

Люкс-номери

Більшість пасажирських кают знаходиться в центральній частині судна, подалі від шуму двигунів, дрижання, спричиненого машинним відділенням. Між каютами розташовані салони, магазини, перукарні, книгарні, кімнати і зали для дитячих ігор.

Спокійний рейс

«Канберра» — швидкісне судно, корпус якого пристосований до якнайлегшого руху у воді. Над водною лінією у корабля все закруглене і гладеньке. Рятувальні шлюпки заховані у нішах, куди доступитися можна легко, зручно і швидко.

Потужні машини

Машинний зал вміщений неподалік корми, що було новинкою тогочасного кораблебудування. Парові турбіни накручують генератор, і утворений струм заряджає електродвигун. Він і обертає два гвинти під кормою корабля. Судно витрачає близько 30 літрів пального на кожні 100 метрів.

Технічні дані

Висота (до основи димохода): 32.46 м

Ширина палуби: 31.09 м

Довжина: 249.93 м

За рік перевозить пасажирів: бл. 20 000

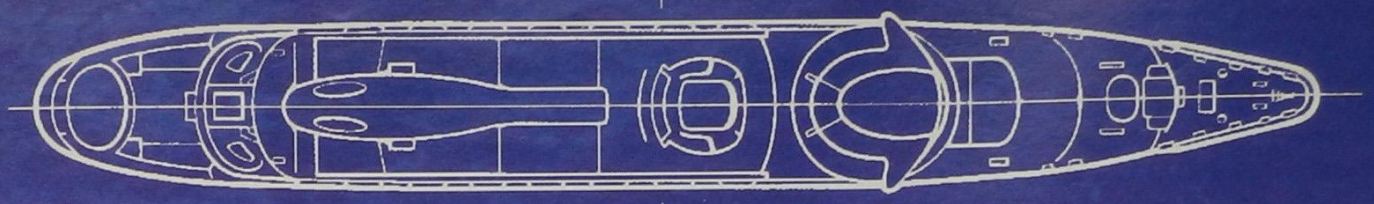

Місткість багажного відділення: 5 000 шт.

Нормальна швидкість: 27.5 вузла (50.9 км/год.)

Найвища швидкість: 29.27 вузла (54.2 км/год.)

Максимальна кількість людей на кораблі: 2238, у тому числі 548 пасажирів 1-го класу, 960 осіб екіпажу, з них 194 — кухонні працівники.

Екіпаж «Канберри»

Екіпаж нараховує 960 членів, у тому числі офіціанти, кухарі, прибиральниці, стюарди, а також матроси, механіки, які забезпечують спокійний хід рейсу.

Капітанський мостик

Над найвищою пасажирською палубою є надбудова. У ній знаходяться каюти офіцерів і капітана. Тут же знаходиться і навігаційний мостик. У цій же надбудові є навігаційна кабіна з радаром і обладнання для супутникової навігації.

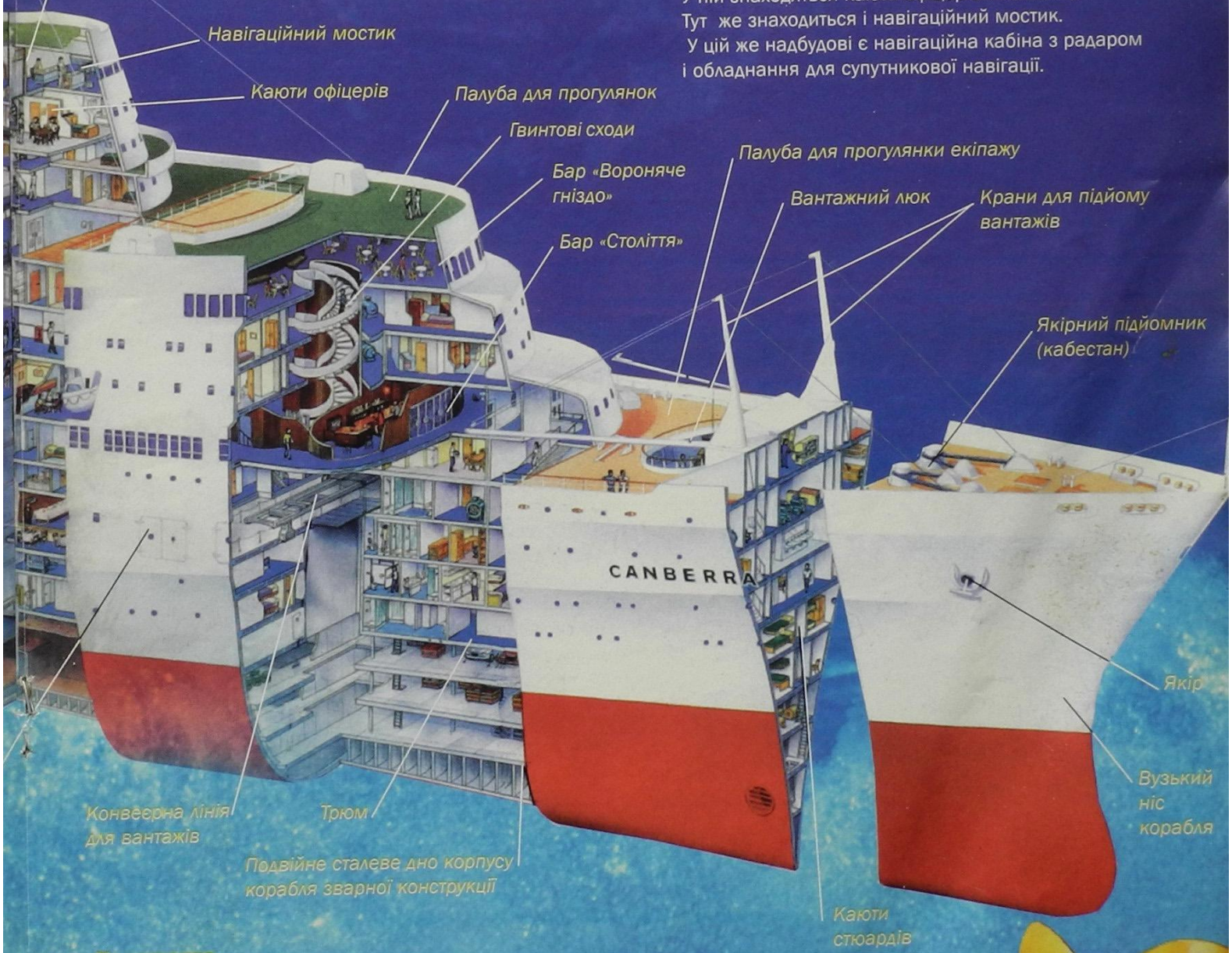

Харчування

«Канберра» робить рейс навколо світу за 90 днів. За цей час треба приготувати 675 тисяч основних страв, які складаються з різних компонентів. Зокрема, на це йде 400 тисяч яєць. Додайте сюди 250 тисяч тістечок, тортів, паштетів. А ще — 35 тисяч хлібин і 500 тисяч булочок. Вражаючі цифри — чи не так?..

«Є у світі люди, які однією своєю присутністю роблять світ яскравішим».
Віктор ГЮГО

ЛЮДИНА БАЧИТЬ

Ну і що це ви так на мене дивитесь? Гадаєте, я зараз шибки в Класі бити почну?.. Не дочекаєтесь! До речі, даремно ти, Пундику, нишпориш по кишенях — нічого особливого ти там не знайдеш... Я розумію, що ти мав ще кращу рогатку, ніж у мене в руці, і хотів би нею похизуватися. Розумію. Але я ще минулого уроку її в тебе відібрала — за те, що ти прострелив шкільний глобус в районі островів Папуа-Нова Гвінея і тепер тамтешні тубільці з останніх сил борються проти поводі, яку ти влаштував своєю суперрогаткою. Ганьба!..

Але та рогатка, яку я тримаю в руках, ще суперовіша за твою, Пундику. Бо вона не тільки нікому не робить шкоди, але й навпаки — величезну користь може людям приносити. Це — магічна рогатка. Вона знаходить воду, золото, нафту і безліч інших корисних копалин. А подарував мені цю лозину український геолог Василь Стеценко. Не чули про такого?.. Тож я вам і розкажу.

У шістдесяті роки, коли Василь Стеценко ще проходив геологічну практику у Слов'янську на Донбасі, зіткнувся він з такою дивовижею. Прокинувся вранці і бачить, що кудись біжать люди, а сам відчуває поштовхи землі. Потім пролунав далекий вибух і все стихло. Василь теж побіг у тому напрямку, що й люди. На околиці міста побачив у землі велику вирву...

Протягом усього тижня чувся підземний гуркіт у цій місцині — небезпечно було ходити. А мешканці невеличкого цегляного будиночка, що стояв неподалік прірви, хутко залишили його. Ввечері будиночок зник під землею, а разом з ним щез і хлівець. Грунт опустився на десять метрів. Провалля швидко заповнювалося водою, утворилося солоне озеро.

Що ж спричинило утворення цього озера? Досвідчені геологи розповіли юнакові, що в районі Слов'янська під землею є великі порожнини, заповнені водою.

Може про цю подію Василь Стеценко і забув би, коли б не телеграма, яку він щойно отримав. У ній говорилося, щоб він негайно виїхав до Артемівська і дослідив грунти в тому місці, де провалюється під землю один із будинків. Це було восени 1981 року. Василь Савич виїхав до Артемівська і за допомогою рамки з вербової лози (рогатки) зробив дослідження стану грунтів. Висновок був такий: під землею існує велика порожнина, будинок справді може провалитися. Господарі вжили відповідних заходів, уникли великого лиха. Хоча й були здивовані: «Як цей молодий чоловік бачить крізь землю?»

Явище лозоходіння, тобто пошук земних корисних копалин, а особливо води, відоме ще з бронзового віку. Уявіть собі: людина з лозиною в руках, зігнутою у вигляді рогатки або рамки, йде рівниною — і раптом лозина починає рухатися. А якщо хтось інший з цією лозиною пройде по тому ж самому шляху, лозина не рухатиметься... Містика? Чи не розгадана наукою таємниця природи?

Я на власні очі спостерігала це і була вкрай здивована «грою» лозини. Це схоже на якийсь фокус, на диво! А ще помітила, що лозоходець дуже втомлюється під час такого сеансу — робота вимагає величезної енергії людини.

Ще стародавні єгиптяни вміли користуватися «чарівною лозиною». В ті далекі часи здатність людини бачити «крізь землю» пояснювали втручанням злих духів, а лозоходців називали чаклунами. За свідченнями знаменитого мандрівника Марко Поло (1254-1324), який побував у Центральній Азії та в Китаї, там теж застосовували «чарівні лозини». Навіть існував такий закон: нове житло можна будувати лише там, де земля перевірена лозоходцем.

Минали роки. Люди все більше замислювались над тим, в чому полягає таємниця лозоходіння? Суперечки тривали довго. Селянин із Франції Варфоломей Блетон своєю лозиною «спіймав» місце на землі, де лозина робить 30 обертів на хвилину. Тоді ж учені довели, що кількість обертів залежить від хімічного складу підземної води. Під час цього дослідження Блетон навіть забирався на дерево, але лозина все ж таки оберталася. «Заспокоїлась» лише тоді, коли Блетон віддалився від водного підземного потоку. Німецький дослідник Л.Уеспер (1906-1929) у Південно-Східній Африці за 2,5 роки виявив за допомогою лози понад 800 перспективних на питну воду джерел. Тоді ж було відкрито за допомогою лози багато родовищ корисних копалин у Чехословаччині, Франції, Німеччині, Швеції та в інших країнах світу.

В Україні та Росії теж здавна знали про лозоходіння. Однак

Флоренс Найтінгейл (1820-1910)

Англійська медсестра Флоренс Найтінгейл була засновницею сучасної системи догляду за хворими. У 1854 році під час Кримської війни вона з групою медсестер була направлена Британським урядом в Туреччину, де лікувала поранених. Завдяки її системі дотримання гігієни рівень смертності серед солдатів знизився від одного з двох до одного з п'ятдесяти. Все своє життя вона присвятила вдосконаленню медичного обслуговування та впровадженню соціальних реформ.

Крізь землю

пихаті «науковці» відмахувалися від цього феномена. Ще й до сьогодні академічні наукові установи майже не звертають уваги на лозоходів. На того ж таки Василя Стеценка. Щоправда, сам він себе називає не лозоходом, а по-сучасному — оператором біофізичного методу пошуку корисних копалин. Колись випускник Київського геолого-розвідувального технікуму і сам був чимало здивований таким обдаруванням природи. Спершу вивіряв себе на пошуках питної води для сільських колодязів, де старі копачі криниць ніяк не могли знайти «водяну жилу». Василь Савич, бувало, підійде до такого подвір'я із своєю рамкою, походить — і підкаже дідусеві, де треба копати колодязь.

Був такий випадок. Геологи грали у сніжки. В одної з дівчат злетіла обручка з пальця і зникла в снігу. Всі кинулися шукати, але знайти обручку було практично неможливо. Лили на сніг окріп, бродили по грязюці, а обручки не було. Хтось з геологів згадав про Василя Стеценка. Василь Савич не довго шукав місце, де лежала обручка. Геологи були вражені: якась рогатка, а відразу знайшла золото!..

Потім були великі пошуки бальнеологічних вод у районі Великої Анадолі, де Василь Стеценко теж допоміг гідрогеологам виявити потужні джерела. Згодом тут виросли лікувальні корпуси санаторію. Одним словом, на Донеччині з'явилася людина, яка бачить крізь землю.

Рамки бувають різні, з різного дерева. Так, горіхову лозу використовують для пошуку срібних руд, ясеневу — для мідних, соснову — для свинцевих та олов'яних руд, залізні рамки — для пошуків заліза.

Таємниця «магічної лози» все ще не розгадана наукою. Але та ж таки наука охоче користується послугами лозоходіння. Так сталося, наприклад, під час пошуків лаврських печер.

У роки громадянської війни, коли Київ переходив з рук у руки і в ньому часто мінялася влада, патріотично настроєні кияни влаштували в лаврських печерах арсенал зброї. Коли ж за сталінського режиму почалося гоніння на церкву, багато монахів пішли жити під землю і там зустріли свій смертний час.

Усе це пішло в небуття. Той, хто сьогодні побував у ходах-лабіринтах Києво-Печерської лаври, міг переконатися, що довжина виритих монахами печер, які можна оглянути, складає десь близько півкілометра. А де ж решта ходів? Вони ніби й не існували. Скільки не старалися працівники Києво-Печерського заповідника, нічого певного виявити їм так і не вдалося. Ніби й справді не було ніяких печер і підземних ходів. Тоді згадали про людей, що займаються біолокацією, про лозоходів. І ось сучасні оператори з рамками в руках сходили вздовж і впоперек всю територію лаври і нанесли на план 130 попередніх точок, де можливі порожнечі. Більше половини з цих позначок співпали з уже відомими підземними ходами. На решті ж позначок стали робити пробні буріння, які виявляли невідомі раніше підземні порожнини. Крім того, лозоходці вказали місця можливих скарбів і таємних поховань, виявили послаблені підземні зони, грунти в пливучому стані, напрямок руху підземних вод...

Що ще треба? Але... Але дається взнаки закореніле недовір'я до лозоходів. Справді, є щось незрозуміле і непояснене у тому, що нібито звичайна собі людина, тримаючи особливим чином в руках рогулю чи зрізану тонку гілку, які останнім часом замінила дротяна рамка, ходить по певному місці, і цей нехитрий прилад часом починає відхилятися, а то й крутитися, вказуючи на те, що там, під землею, щось є... Але чому? Можливо, саме ти, Пундику, і розкриєш колись таємницю «магічної лози» — не дарма ж тебе так до рогаток тягне. А як не ти, то хтось все одно розкриє — і тоді ми підемо шукати скарби! Згода?..

Один
у давньоскандинавській міфології найвище божество, творець всесвіту, богів і людей, пізніше — бог війни, покровитель торгівлі й мореплавства.

Облігація
цінний папір, що дає власникові доход у вигляді процента чи виграшу.

Як оживає

Вінні-Пух падає з дерева. Том ганяється за Джеррі. Петрик П'яточкін рахує слоників... Ми бачимо їх на екрані, сміємося і майже не помічаємо, що улюблені наші герої не живі, а мальовані. Вони — мультяшки! А хто ж і як оживив ці картинки?..

Давай прослідкуємо крок за кроком весь процес анімації. Все починається із сценариста, який створює комічні ситуації для героїв мультфільму. Потім режисери та художники роблять ескізи кожного кадрика. Це — серія картинок, що називається начерк сюжету фільму. Цей начерк потім переходить до художника-макетувальника, який малює пози у відповідності до ескізів. Аніматори використовують ці «ключові пози» як своєрідний путівник відносно того, як герої будуть рухатися в кадрі — він ще порожній, сцени і декорацій в кадрі немає. А малюють сцену художники фону (заднього плану).

Коли вже ключові пози та сценарій затверджені, починають свою роботу аніматори. З додатковими малюнками асистента аніматорів створюються пробні розмальовки. І вже потім, коли «чорновий» варіант мультика готовий на папері, малюнки переносяться на прозорі пластикові пластини (целулоїд) і розфарбовуються.

Мультфільм знімають кадрик за кадриком (за секунду проходить 24 кадрики). Озвучення артистами, музика та звукові ефекти — це кінцевий етап.

А тепер детальніше ознайомся з процесом анімації.

1. Сценаристи

Вони придумують комічні ситуації для героїв мультфільму. На так званих «конференціях» обговорення сюжету сценаристи висвітлюють свої ідеї.

Часто ці ідеї, перенесені на карточки чи аркуші кольорового паперу, розклеюються просто на стіні для візуального сприйняття. Основний сюжет розробляється саме на цих конференціях, а потім вже стає сценарієм.

2. Начерк сюжету мультфільму

Коли сценарій завершено, він передається до художника начерку сюжету. Своєрідна дошка першого пробного візуального варіанту сценарію — наступний важливий крок у створенні мультика.

На цьому етапі придумують загальний вигляд та основні вирази обличчя героїв мультфільму.

3. Художники макета

Ці художники малюють пози героїв за начерками на дошці сюжету. Робота художника макета — це надання ключових поз героям мультика.

Крім того, художник макета вимальовує вирази обличчя героїв. Макетувальник комплектує всі ключові позиції дійових осіб, які потім використовуються аніматорами. Це одна з найвідповідальніших операцій, яка закладає основу для майбутньої кропіткої роботи аніматорів.

4. Художники фону

Вивчають дошку начерку сюжету і сценарій для того, щоб придумати цікаві декорації до мультфільму. Фон (задній план) є сценою для героїв, де вони будуть рухатися, діяти. Художники фону дуже нагадують декораторів фільму чи театральної п'єси.

Дуже важко створити такий фон, який би рухався та змінювався відповідно з рухами головних героїв. Треба, щоб фон вийшов «живим», а не просто мальованою декорацією.

мультфільм

5. Аніматори

Дуже часто аніматори використовують свій власний вираз обличчя при створенні гримас героїв мультика. Їм дуже у пригоді стає дзеркало.

Загальна кількість мультиків подається при дуже малій швидкості зміни картинок (10 малюнків на секунду).

Але компанія «Warner Bros» при створенні анімаційного фільму використовує від 12 до 15 картинок на секунду. Буває, правда, і 24. Ось фільм з швидкістю 24 кадрики на секунду. Це — «безперебійна» анімація, кожен кадрик має різну розмальовку героя і в кількох позиціях.

6. Розмальовки на целулоїді

Далі всі малюнки переносяться на прозорі пластикові листи, після чого готові до розфарбовування. Кожен кадрик, окрема картинка в завершеному мультфільмі нашаровуються та знімаються на тлі декорацій.

На целулоїді ми можемо бачити всі прошарки аж до фону (заднього плану).

7. Озвучення

Коли художники закінчують роботу над сюжетними картинками, сценарій озвучується талановитими артистами.

8. Музика

Для створення енергійної дії мультфільму служить музика. Багато мультиплікаційних серіалів використовують музичні записи.

А от компанія «Warner Bros» підбирає свою специфічну музику: це і гуркіт, і різні удари, а отже і музичні звукові ефекти. Це надає великого оживлення анімації.

9. Звукові ефекти

Артисти створюють найрізноманітніші звукові ефекти, такі як кроки, вибухи, удари грому, шум дощу. Ось на цьому і закінчується весь процес анімації. Досить складний, правда ж? Так приходить до тебе мультфільм.

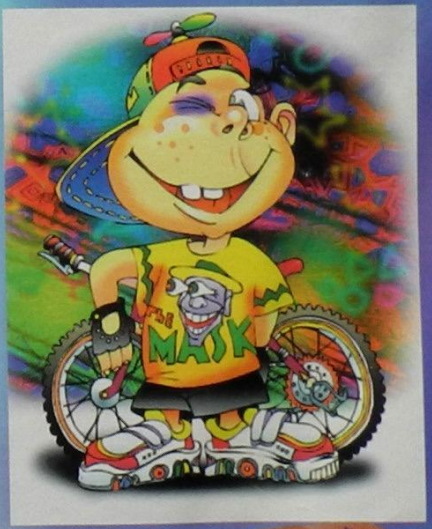

Зараз я вас почну лякати — і тільки спробуйте не затремтіти від жаху! В мене самого вже цокотять зуби, бо сьогоднішня розповідь — про найжахливіших моїх родичів, яких називають зомбі

Мерці, що несподівано ожили, жахливі сомнамбули зомбі — улюблена тема американських кінодіячів мистецтва, які спеціалізуються на «ужастиках». Але зомбі — не вигадка збоченої фантазії, вони існують насправді...

Є в Карибському морі невеликий острів, який називається Гаїті. Колись він належав французам. Але у серпні 1791 року на острові почалось повстання рабів за незалежність. Очолив повстання місцевий чаклун на ймення Букмен. Повстанці збиралися в глухих чащобах, виконували ритуальні танці і здійснювали криваві обряди з жертвоприношеннями — так велів Букмен. Дванадцять років жорстокої і фанатичної боротьби завершилися перемогою гаїтян. Однак тоді ж з'явилися і чутки, що ядро повстанців складали бездушні й оживлені чаклунами мерці, яким уже нікого і нічого було боятися...

На Гаїті живуть переважно чорношкірі вихідці з Африки. А слово «зомбі» зустрічається в багатьох африканських мовах. Так само, як і «вуду» — магічний ритуал гаїтянських чаклунів.

Ще й сьогодні на Гаїті можна запросто зустріти дивних людей з неживими очима, блідими і застиглими обличчями. Ці люди можуть розмовляти, можуть чудово працювати, але вони позбавлені пам'яті, їхні рухи завчені. Дехто з сільських мешканців з містичним жахом впізнають у цих мовчазних працівниках на плантаціях своїх родичів, котрих поховали багато років тому. Бр-р-р!..

Місцеві жителі безпомилково визначають зомбі: вони похитуються при ходінні, рухаються механічно, несвідомо, погляд не сфокусований, розмовляють у ніс. А кому ж охота, щоб твій померлий родич став зомбі? Тому селяни прагнуть завалити могилу великими каменями, чергують на цвинтарі, аби чаклун вуду не зацікавився їхнім родичем. А подекуди під час похорону мерців розрізають, вливають отруту, розстрілюють з рушниць — тобто для власного спокою вбивають удруге.

Одне слово — жах...

Однак — все марно! Бо, виявляється, чаклунові вуду зовсім не обов'язково для створення зомбі викопувати тіло з могили. Чаклун може перетворити на, так би мовити, «керованого біологічного робота» і ще цілком живу людину!

Наприкінці вісімдесятих років одному американському фармацевту пощастило за 1000 доларів підкупити якогось унгана (жреця вуду), і той розкрив йому таємницю виготовлення «порошку зомбі». Невдовзі самому досліднику довелося пережити весь жах людини, яку ховають живою, а зрадника-унгана колеги-чаклуни засудили на люту смерть. Проте щось довідатись все-таки вдалося.

До складу магічного зілля входила морська жаба Борджіа, отруйний морський черв'як Поліхет, багато різноманітних трав (про них бракує подробиць), кості черепа недавно померлої мамбо — це жриця вуду. А найголовніше — риба-собака (татрадон хістрикс).

Усе це ретельно змішувалося і перемелювалося протягом трьох днів під ритмічний спів — аж доки не ставало порошком. Потім отриману речовину на один день клали у труну з покійною мамбо — щоб порошок набрав необхідної магічної сили. А тоді з його допомогою можна було робити зомбі.

Варто було лише нанести порошок на шкіру жертви, як він просочувався у кров і через 10-15 хвилин жертва ніби помирала. Тоді унган викликав дух смерті — Барона Суботи, котрий допомагав загнати душу небіжчика у пляшку. Корком для цієї пляшки ставав якийсь предмет, що раніше належав жертві. З допомогою пляшки чаклун одержував владу над свідомістю і тілом жертви, котра через 12 годин відновлювала свої фізичні здатності і водночас ставала рабом у господаря душі.

Настирливі вчені провели аналіз «порошку зомбі» і виявили, що більшу його частину складає отрута під назвою тетродотоксин, яка за ефективністю перевищує ціаністий калій у 500 разів! Але якщо після вживання ціаністого калію (найпопулярнішого в авторів детективних романів) людина вже не підводиться, то цей порошок справді створював зомбі. Однак секрет його так само, як і таємниця пляшки, до якої Барон Суботи вкладає душу зомбі, все ще залишаються нерозкритими.

А якщо ви гадаєте, ніби я вас дурю, то візьміть Карний кодекс Гаїті і прочитайте статтю 249 — вона ціком юридично називає виготовлення зомбі кривавим злочином і визначає покарання за нього. Вважаю, що такий серйозний документ, як карний кодекс, дурити людей не буде! Ну що, налякав я вас? Невже ні!.. Тоді читайте далі і зрозумієте, що лякати можуть не тільки живі мерці.

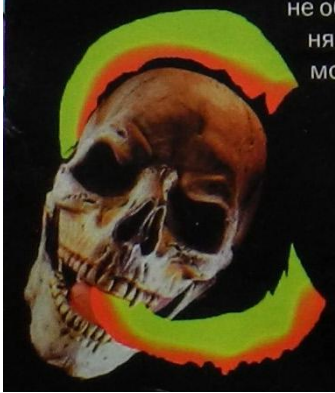

Садовська (Тобілевич) Марія Карпівна (1855—1891)

видатна українська співачка та драматична артистка.
Після закінчення приватної гімназії в Єлисаветграді вчителювала в народній школі.
Маючи винятковоі краси голос (сопрано), брала участь в аматорських гуртках Єлисаветграда. Працювала в трупах М.Старицького, М.Садовського, П.Саксаганського.

КАТАСТРОФИ ЛЮДИНИ ТІЛА

СТРАШИЛКИ ВІД КЛАСНОГО

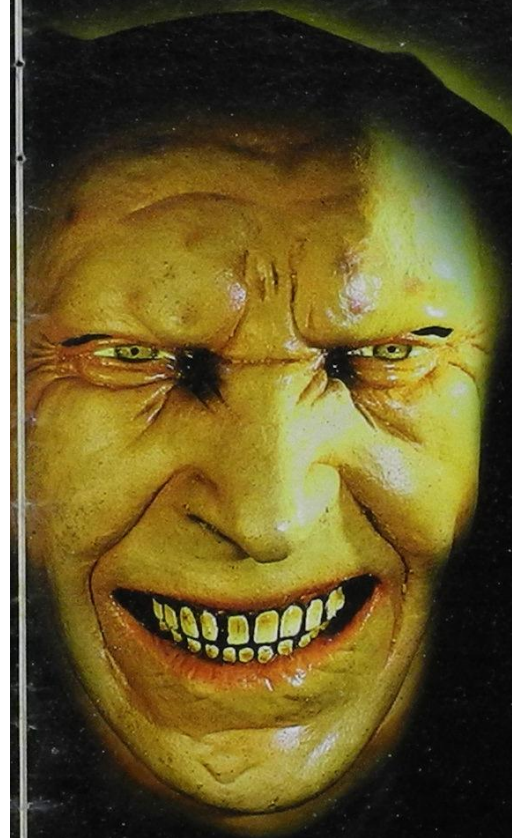

ГОЛОВА - ПАРАЗИТ

Мексиканець Паскуаль Пінон вважав себе щасливою людиною, оскільки природа дала йому... другу голову. Завдяки цій голові він не лише зміг заробити собі на життя, але й накопичив досить великий капітал. Народ юрбою сунув до цирку, аби подивитись на «диво». Друга голова зовнішністю нагадувала першу, але була трохи меншою. Вона не їла, мовчала, але деколи відкривала рота та кліпала очима. Цього було досить, щоб шокувати глядачів. Голова вела паразитичний спосіб життя — тобто жила за рахунок основного тіла. Пінон прославився наприкінці 20-х років, коли приїхав до США. Він не соромився голови, дуже пишався собою та був переконаним холостяком. Прожив «двоголовий» чоловік майже 50 років. Історії відомо декілька випадків народження таких людей, але всі вони вмирали немовлятами. А в Індії наприкінці XVIII сторіччя одна така дитина прожила лише 5 років.

ТІЛО - ПАРАЗИТ

Ще один дуже унікальний випадок «паразитизму». Три сторіччя тому при дворі Людовика XIV жив двотілий мушкетер — Лазар Джон-Батіста Колоредо. З грудної клітки цього хлопця росла грудна клітка двійника. Причому двійник виглядав цілком нормально, але в нього було по три пальці на кожній руці та, як писав Лазар, за все життя він не сказав ані слова, лише відкривав та закривав рота, очі та випускав слину. Деколи двійник зітхав. Але що означали оті зітхання, ніхто так і не зрозумів. Виходило дуже ефектно, коли Лазар розповідав історії, а «паразит» раптом сумно зітхав. Він також жив за рахунок основного тіла. Тому Лазар завжди намагався добре поїсти та поспати, щоб двійник почувався добре. Коли Лазару запропонували зробити операцію, він відмовився, оскільки вважав двійника своїм братом. Прожили вони 43 роки.

ТРИОКА ЛЮДИНА

Ім'я цього бідного чоловіка невідоме. В нього була трагічна доля. В 30 років він закінчив життя самогубством, вистріливши з пістолета у третє око. Третє око «росло» на місці носа і бачило так само, як два інші. Таким чином, у чоловіка був тривимірний зір. Він працював ілюзіоністом у цирку — показував карточні фокуси. Проте ходили чутки, що його третє око могло дивитися крізь карти. Зараз в Техасі живе негр з трьома очима, який стверджує, що бачить все у тривимірному просторі.

ЖІНКА - СВИНЯ

Цей випадок — єдиний у світі. Жінка зі свинячим рилом жила в Ісландії наприкінці XVIII сторіччя. Їй пощастило — вона народилася у заможній родині та вела досить замкнений спосіб життя. Але, попри все, жінка-свиня вийшла заміж і народила двох дітей. Та й прихильники не відставали від неї до самої смерті. Відомо, що їй присвячували вірші... А деякі з читачок «Класу» вважають себе негарними і через це нічого хорошого у майбутньому не бачать. Не варто вішати носа! Особливо, якщо він у вас є.

ЛЮДИНА З РОГАМИ

Син бідного селянина, Франсуа, в п'ять років набив собі гулю. Але гуля ця з часом не зникла, а перетворилася у ріг! Коли він сягнув 30 сантиметрів заввишки і вже жоден капелюх не міг його приховати, Франсуа став блазнем. Це було в XVI сторіччі. А в XVIII столітті у Франції жила одна дама, в якої ріг був на зразок баранячого. Дама прожила 80 років і наказала спиляти його лише перед смертю, аби «не показатись на очі Богу в сатанинському вигляді».

Тайфун
сильний вітер із зливою, що виникає в тропічних широтах західної частини Тихого океану; тропічний циклон великої сили.

Тиран
у Стародавній Греції і містах-республіках Італії 13-16 ст. одноособовий правитель, що прийшов до влади насильницьким шляхом. Переносно — жорстока людина, мучитель.

Тахіметр
прилад для вимірювання швидкості течії води.

НІАГАРСЬКИЙ ВОДОСПАД

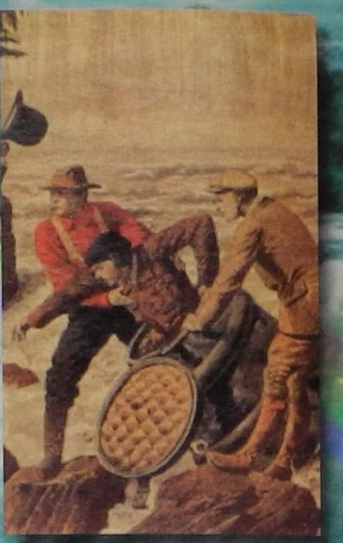

Боб Ліч — один з небагатьох, хто спустився по Ніагарі у бочці і залишився живий

Там, де річка Ніагара впадає з озера Ері в озеро Онтаріо, мільйони тонн води зриваються у прірву, і цей гуркіт чути на багато кілометрів навколо. Це Ніагарський водоспад — найвідоміший водоспад у світі. Насправді він складається з двох частин: Американського та Підковoвидного водоспадів. Між ними знаходиться Козячий острів — вкритий деревами острівець посеред річки. Більше відомий Підковoвидний водоспад, що утворює дугу довжиною 792 метри з канадського боку кордону. Дорога, яка йде вздовж річки, дозволяє роздивитися зблизька, як вода, гладка поверхня якої нагадує темно-зелене скло, зриваючись з обриву, перетворюється на білу піну.

Американський водоспад менший і утворює пряму лінію довжиною 300 метрів. Біля підніжжя Американського водоспаду лежать уламки скель, навідміну від голого обриву Підковoвидного водоспаду.

Ніагарський водоспад існує лише 10 000 років — порівняно невеликий період в геологічній історії. Коли закінчився останній льодовиковий період, масивні льодовики, відступаючи, залишили за собою Великі озера. Внаслідок особливостей річкової системи вода з озера Ері перетікає по 56-кілометровій річці Ніагарі в озеро Онтаріо, яке знаходиться на 100 метрів нижче. З озера Онтаріо, у свою чергу, витікає річка Святого Лаврентія.

Вище водоспаду русло річки пролягає по твердій гірській породі — доломіті, під яким, щоправда, більш м'які породи — сланець та пісковик. Спочатку водоспад знаходився приблизно на 11 км північніше від теперішнього місця розташування, але оскільки швидка течія розмивала м'якіші породи, доломіт обвалювався. Крок за кроком водоспад відступав, залишаючи після себе глибоку ущелину, і сьогодні відсунувся далеко від того місця, де зародився 10 000 років тому. Водоспад відступає кожного року приблизно на один метр і сьогодні знаходиться на 310 метрів вище за те місце, де французький мандрівник Луї Еннепен побачив його в далекому 1678 році. Проте тут Козячий острів розділив річку на дві частини; крім того, як мінімум половина води Ніагари відведена для виробництва електроенергії — все це означає, що водоспад сьогодні набагато стабільніший, ніж був у минулому.

З мостиків та стоянок з обох боків річки відкривається чудовий краєвид; один з найбільш популярних мостиків — Рейнбоу-брідж (Веселковий), названий так через веселки, які виграють у бризках над водоспадом. Але істинні масштаби і могутність Ніагари найкраще видно з човнів, які насмілюються вийти у бурхливі води коло підніжжя водоспаду.

У такій неприборканій силі водоспаду деякі люди вбачали особистий виклик. Сміливці долали водоспад у найрізноманітніших плавучих засобах, в тому числі в бочках, човнах та закритих капсулах. Один з найвідоміших смертельних трюків був здійснений 30 червня 1859 року, коли Жан Франсуа Гравле, більш відомий як Шарль Блонден, пройшов над водоспадом по канаті. Довжина каната склала 335 метрів і він був протягнений на висоті 49 метрів. Через рік Блонден повторив перехід, але тепер вже із своїм агентом на спині.

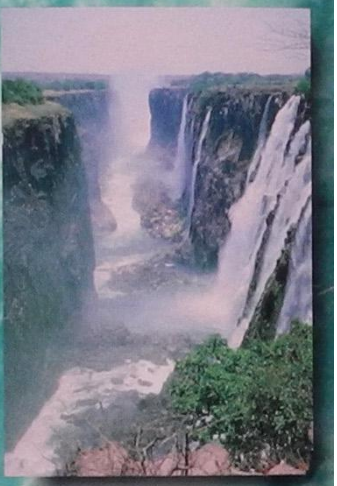

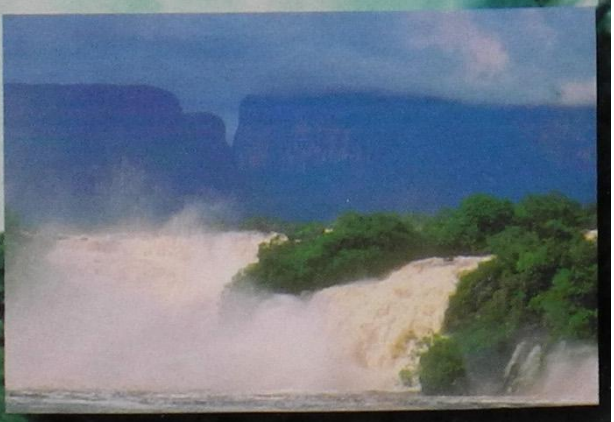

Убіквісти

види тварин і рослин, здатні жити в різноманітних умовах навколишнього середовища. Напр., вовк живе у хвойних і листяних лісах, у степах, у горах тощо.

Лист ховається у пляшці

Як сказав листоноша Пєчкін, коли кіт Матроскін подарував йому справжню безкозирку, «буває пошта польова, а тепер буде і морська!» Коли наш Колібрик уперше той мультик подивився, то цілком серйозно вирішив, що відтепер листоноша сяде у човен на весла і розвозитиме по морських кораблях поштівки, журнали і газети, «де про нашого хлопчика написано»...

Насправді ж морська пошта складається переважно не з газет і журналів, а з так званих «радіограм». Тобто сидить на судні радист і приймає на радіохвилях різну інформацію для свого корита. Це — сьогодні. Бо колись були такі часи, коли не тільки телевізора, але й радіо ще не вигадали. Відтак мореплавці в океані нічогісінько не знали, що робиться на суші. А родичі на суші так само могли тільки здогадуватись, що там робиться у морі. Моряки від нестачі інформації про своїх коханих дуже сумували і з горя пили ром. Ром на кораблях був у скляних пляшках, і коли напій закінчувався, закоханий моряк писав листа дівчині, вкладав його у порожню пляшку, міцно закорковував і кидав у води океану. Сподіваючись, що рано чи пізно ця пляшка з листом таки допливе до коханої...

І як не дивно — іноді допливали! І не тільки листи кохання, але й цілком офіційні і навіть секретні документи. Приміром, пляшкова пошта була вельми розповсюджена в Англії. Британська королева Єлизавета 1560 року навіть призначила посаду «королівського відкорковувача океанських пляшок». Водночас з'явився і королівський указ, який загрожував смертю кожному, хто насмілиться відкоркувати знайдену в морі чи на березі пляшку.

Популярність пляшкової пошти в тому, що зроблена зі скла посудина не іржавіє і на неї не впливають кислоти та солі. Пляшка скільки завгодно може плавати у морських хвилях, доки її не викине на берег. Звичайно, на дно пляшки сипали трошки піску, щоб збільшити вагу, тоді з води виглядала тільки верхня частина закоркованої шийки. Така пляшка могла зберігати листи сторіччями. Вона обростала рослинами і живими організмами — і в такому «броньованому» стані ставала ще міцнішою.

Історія мореплавства знає багаточисленні випадки, коли кинені в море пляшки зберігали надзвичайно важливу інформацію про місце, час і причини морських катастроф. Приміром, восени 1856 року американське судно «Пасифік» вирушило з Ліверпуля з 288 пасажирами на борту. Але судно так і не дісталося порту призначення. Доля корабля залишалася загадкою. Через десять років американська берегова охорона виловила у хвилях пляшку, всередині якої знаходився заповіт одного з пасажирів «Пасифіка»: завдяки цьому його дочка одержала великий спадок, а рятувальники дізналися точні координати загибелі судна.

І не слід гадати, ніби пляшкова пошта — то справи давніх століть. На початку другої світової війни англійці знайшли в морі пляшку з повідомленням, що британський транспортний корабель «Тарітелла» наштовхнувся на міну і затонув. Завдяки координатам, які були зазначені у листі, англійці швидко знайшли велику ділянку моря з німецькими мінами і знешкодили їх.

У пляшок, як і в людей, долі різні. Якусь може викинути на скелі, іншу проковтнути акула, а хтось стає рекордсменом. Як, наприклад, пляшка, названа «летючим голландцем». 1920 року її кинули в море поблизу острова Тасманія з корабля німецької наукової експедиції. Східна течія віднесла її до берегів Південної Америки, а через шість років її помітили в австралійському порту Банбері. Пляшка подолала відстань у 16 тисяч миль із швидкістю сім вузлів на добу. Друга пляшка-рекордсмен перетнула Атлантичний океан від Ньюфаундленда до Ірландії всього за 33 доби.

Утім, не тільки пляшки з поштою кидали мореплавці у хвилі. Повертаючись з Америки до Європи, Христофор Колумб потрапив у шторм. Не сподіваючись нормально завершити подорож, він написав на пергаменті листа королю і королеві Іспанії. Він повідомляв про своє відкриття нового континенту. Пергамент Колумб обгорнув провощеною тканиною, залив смолою, поклав у барило і кинув в океан. У 1850 році бриг «Гріфтен» після бурі опинився в бухті Гібралтара. Капітан з кількома матросами зійшов на берег. А коли повертався на судно, піднявся сильний вітер. Як баласт моряки взяли у шлюпку кілька каменів і дивний предмет, який геть обліпили черепашки. Він виявився тим самим барильцем, яке Колумб кинув у хвилі понад 360 років тому. Та ще й сьогодні наївні колекціонери купляють сфальсифіковані «таємні бортові журнали Христофора Колумба», буцім вийняті з пляшки. При цьому навіть самі фальсифікатори не знають, що Колумб скористався не пляшкою, а барильцем. Тобто, як на пошті — бувають листи, а бувають і бандеролі з посилками. Тільки ця пошта — морська.

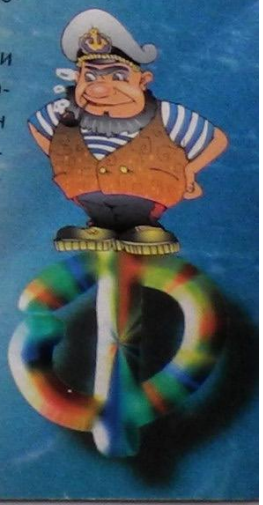

ЦІКАВА АНКЕТА

	Ігор Балан	Ірина Філатова
Дата народження?	19 лютого 1972 року	3 листопада.
Знак Зодіаку?	Водолій	Скорпіон.
Музична освіта?	1-й курс університету культури	Любов до музики.
Дитяче прізвисько?	—	«Кішка», «котик».
Чи часто закохуєшся?	Раніше часто, тепер — рідше	Досить часто.
Чи віриш у кохання?	Хочеться вірити	Це щось недосяжне, але хотілось би закохатися по-справжньому.
Коли вперше закохався (лася)?	У 1 класі	В 14 років.
Найбожевільніша мрія?	Вийти на MTV, завоювати Європу	Хочеться, щоб одна з наших пісень прозвучала в космосі.
Заповітна мрія?	Здійснення усіх мрій	Кохати і бути коханою навіки.
Чого не можеш пробачити друзям?	Зради	Брехні, підлості, зради.
Чи не лякає слава?	Ні	Сьогодні ще ні.
Позитивні риси характеру?	Безкорисливість	Відвертість.
Негативні?	Лояльність	Емоційність.
Улюблені шкільні предмети?	Географія	Англійська мова.
Вид спорту?	Футбол	Гімнастика.
Квіти?	Домашні квіти	Незабудки.
Тварина?	Кіт	Кіт, собака.
Заняття?	Грати в комп'ютерні ігри	В'язання.
Страва?	Плов	Пташине молоко.
Місто?	Київ	Ужгород, Кіровоград, Київ.
Автомобіль?	BMW	«Ягуар».
Спортсмен?	Ван Бастен	Е.Холіфілд.
Актор?	Чарлі Чаплін	О.Булдаков.
Поет?	С.Єсенін	Багато улюблених.
Композитор?	Вівальді	Ігор Балан.
Виконавець?	Д.Майкл	С.Браун.
Пісня?	«Show must go on»	«Stop» С.Браун.
Власна пісня?	«Хмари розтануть»	«Усяке зло пропаще».
Казка?	Казки братів Грім	«Русалка».
Книга?	Фантастика	«Хроніки Амбера».
Вислів?	Кожному своє	Кожному своє.
Журнал?	«Клас!»	«Наталі», «Клас!».

«Хочеться, щоб наша пісня прозвучала у космосі, або «Усяке зло пропаще»

Класні кумири

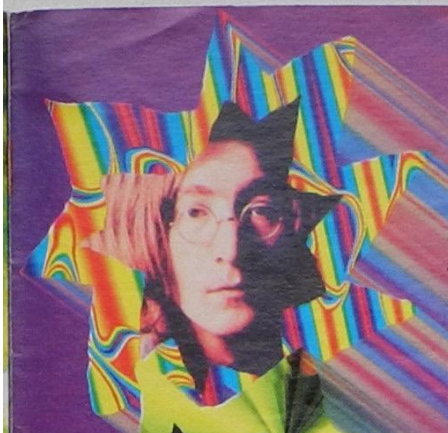

Помирають і народжуються століття, одне за одним йдуть у вічність покоління. Невпинно біжить час. Змінюються тільки декорації та дійові особи. Все минає — лише музика вічна. Якщо в 60-х роках говорили, буцім «Все пройде — «Бітлз» залишиться», то в 70-х гасло було іншим: «Все мине — АББА вічна». Давай подивимось, що роблять сьогодні кумири твоїх батьків, оскільки вони також є нашими читачами.

«Бітлз» — Джон Леннон

У Швеції вийшло відразу декілька пісень Джона Леннона, які досі не були відомими широкому загалові. Композиції випущені на компакт-диску, який додавався до видання книги самого Леннона. Дозвіл на випуск пісень дала шведській компанії «BaRhaal» вдова Джона Леннона Йоко Оно. Книга була написана екс-бітлом ще в 1965 році під заголовком «Іспанець в роботі».

АББА

АББА назавжди залишиться не тільки музичним, а й економічним феноменом. У часи найвищого злету щорічні доходи квартету набагато перевищували автомобільний концерн «Volvo». 50-річна вокалістка Анні Фрід вирішила продовжити музичну кар'єру і записала новий альбом на шведській мові. Це є досить незвично, адже АББА і їх послідовники «Roxette», «Ace of bace» чи Dr.Alban завжди співали англійською. Після розпаду квартету (1982 р.) Фріда записала два англомовних альбоми — «Something Going On» і «Shine», але жоден з них не мав великого успіху. Агнета Фальтског також займається сольною кар'єрою, а Бенні та Бйорн продовжують писати пісні.

«Пінк Флойд»

Нині вони солідні, відомі, поважні суперзірки. Група концертує і записує альбом за альбомом, які постійно займають перше місце у світових рейтингах. Не варто дискутувати про те, кому завдячує «Пінк Флойд» своєю популярністю — Сіді Баррету, Роджеру Уотерсу чи Девіду Гілмору. Кожен з них, як і інші двоє учасників, Нік Мейсон та Рік Райт, доклали своїх зусиль однаково. Вони всі неперевершені особистості, зі своїми недоліками та перевагами.

«Роллінг Стоунз»

Колись людство ділилося на тих, хто любить «Бітлз», і тих, хто любить «Роллінг Стоунз». Сьогодні все змінилося: одні люблять «Бітлз» і «Роллінг Стоунз», а інші — Майкла Джексона, Мадонну чи «Spice Girls». Нині «Роллінгам» вже поза п'ятдесят кожному, але вони і надалі залишаються найкращою концертною групою. Шалений успіх має їхня остання робота (альбом і турне) «Bridges to Babylon» («Мости до Вавілона»).

Лучано Поворотті

Всесвітньовідомий оперний тенор вирішив з'єднати свої творчі зусилля з суперпопулярною англійською п'ятіркою «Spice Girls». Він запропонував «спеційним дівчаткам» виступити у спільному благодійному концерті в рідному місті співака Модене в Італії.

Елтон Джон

Неперевершений нев'янучий лірик Елтон Джон (колись був Йоахімом Кеннетом Дуайтом) з успіхом позбавився прогресуючої лисини, за що його з ганьбою вигнали з Міжнародного клубу лисих. Коли понад 20 років тому Елтон співав про «like a candle in the wind», мова йшла про Мерилін Монро, життя якої згоріло, мов свічка на вітрі. Зараз цей образ був матеріалізований. 54-доларова свічка від «Slatrin Co» має аромати, спеціально вибрані Джоном, та укомплектована в буклет, який зроблено за типологічним кресленням видатного співака.

«Лед Зеппелін»

Увійшли в історію музичного мистецтва як група, яка заклала основи «прогресивного року» на багато років уперед. Молодим музикантам вчитися в них — і насолода, і мука: «Лед Зеппелін» є прикладом того, як потрібно грати. Скопіювати їх можна, але стати «Лед Зеппелін» неможливо. Часто змінювався склад групи, вона розпадалася і збиралася знову. Влітку цього року відбудеться благодійний концерт, присвячений менеджеру групи Пітеру Гранту. «Лед Зеппелін» буде в оригінальному складі, де поруч з батьком виступить син Джона Бонема — Джейсон.

Пол Маккартні

Коли Полу Маккартні довелося представляти два нових альбоми (один — поп-музики, інший — з новою симфонією), йому згадалися старі добрі 60-ті роки. На презентацію прийшло декілька тисяч фанів, які сподівалися одержати на кожному альбомі автограф. Але пощастило небагатьом. Прикро. Невже Пол писати розівчився?

«Duran Duran»

Про те, як залишатися популярним протягом десятиріч, найкраще запитати англійську групу «Duran Duran». Нещодавно група випустила свій 11 альбом. Коли старі прихильники чують по радіо сьогодні захоплюючий сигнал «Дюран-Дюран», дивуються, що група все ще існує.

ЯК УПАДАТИ ЗА ДІВЧИСЬКАМИ

«Золото випробовують вогнем, жінку — золотом, а чоловіка — жінкою».

Давай, друже, домовимось: я не вчитиму тебе, а ти не користуватимешся шпаргалками, щоб одержати п'ятірку на екзамені. Бо це — не урок, та й іспит ти складатимеш не переді мною, а перед своєю Кицею (можеш тут поставити інше ім'я коханої дівчинки, все одно нічого суттєво не зміниться).

Мушу чесно сказати, що підручника з назвою «Щастя в коханні» ніхто ще не вигадав і ніколи не вигадає. Бо скільки людей на світі — стільки ж варіантів досягнення власного щастя. Проте у такій складній царині, як упадання за дівчиськами, існують певні обов'язкові правила. Можливо, комусь це здається прикрим, але це — правда.

Отож, я розкажу про обов'язки хлопчиків перед дівчатками. І раджу скористатися цими порадами, оскільки без них чекають на тебе самі лише неприємності. І не тільки з сьогоднішньою дівчинкою, але й з усіма подальшими. Згодом, можливо, ти й набудеш певного досвіду, навчишся правильно упадати за дівчиськами — однак історія свідчить, що здебільшого такі знання приходять уже на порозі пенсії. Тому не гай часу і бери вже готовий досвід. Тобто — мій. Сам же я свій досвід запозичив у східних мудреців, які колись казали буквально таке:

«Золото випробовують вогнем, жінку золотом, а чоловіка — жінкою».

Власне, якщо не брати до уваги того задоволення, яке людина відчуває від власної чемності, решта правил хорошої хлопчачої поведінки спрямована на те, щоб сподобатись і викликати цікавість Киці (ім'я тут — не головне).

Я цілком розумію, що часом дівчиська здатні так дратувати, що всі правила хлопчачої поведінки вмить можуть вилетіти з голови. Але — і я наголошую на цьому! — це не привід поводитись брутально. Звідси — перша порада Во Віка:

«Ніколи не вдавайся до насильства у стосунках з дівчатками. Навіть з метою самооборони. Доброта і дружелюбність завжди переможуть злість і несправедливість!»

Ось тобі історичний приклад. У своїх спогадах камердинер Наполеона згадує, що йому частогусто доводилося грати у більярд з подружкою імператора Франції — Жозефіною. І ось що пише камердинер: «Хоча я грав непогано, мені завжди вдавалося надати Жозефіні можливість обіграти мене, що їй надзвичайно подобалось». Чудова думка! Візьми на озброєння: нехай Киця хоча б у дрібничках перемагає тебе — тоді сам відчуєш, що до тебе ставляться чимдалі милостивіше. Бо як казав іще сам Чарлі Чаплін: «Якщо хочеш, щоб останнє слово в суперечці з дівчиною залишилося за тобою, сміливо кажи: «Люба, я був неправий!»

Тут саме настав час другої поради від Во Віка:

«Не мовчи! Дівчатка кохають вухами!»

Чому дівчатка всього світу і всіх поколінь мріють познайомитися з французькими хлопцями?.. Переконаний, що за зовнішністю ті французи нічим не ліпші за американців, шведів чи українців. Але французів постійно навчають догоджати дівчаткам. А тому вони не шкодують часу і натхнення на те, щоб засипати своїх дівчат компліментами. А комплімент — це те, що дівчинка хоче почути про себе. Зрозумів — хоче!.. От французькі хлопчаки мало не з пелюшок і вчаться висловлювати щире захоплення очима, вустами, новим портфелем чи кошенятком своєї Киці. А до того ж — роблять це не один раз на місяць, а постійно і безупинно.

Що це означає, запитуєш? Пояснюю. Приміром, ти любиш лускати насіння і хрумтіти картопляними чіпсами «Смак». А ще — охоче ловиш рибу у ставку. Любиш риболовлю?.. Отож-то. Та хіба спаде тобі на думку насаджувати на гачок насіння зі «Смаком»?.. Ні. Ти чудово знаєш, що рибі більше смакують черв'яки та гнойові мухи. На твій погляд, ці страви цілком недоречні на обідньому столі. А рибі — подобаються. Тобто, насаджуючи черв'яка на риболовлі, ти думаєш про рибу і про те, що їй сподобається — інакше вона й не подивиться на твій гачок.

То чому ж тобі не подумати про те, що сподобається Киці? А єдина можливість привабити Кицю — це говорити про те, що вона хоче від тебе почути! Давати Киці те, що потрібно їй, а не тобі. Зрозумів?.. Тому запам'ятай ще одну пораду:

«Учись догоджати дівчаткам — і результати не забаряться!»

І починай виконувати це вже зараз. Американський письменник О'Генрі іронічно зазначав: «Чоловік має навчитися підтримувати порядок удома ще в дитинстві — бо згодом його все одно примусить дружина».

Що це означає, запитуєш?.. А те й означає, що ти повсякчас і усюди мусиш улещувати свою кохану Кицю, постійно підкреслювати її привабливість і робити приємні для неї речі. Згадай хоча б традиційне джентльменське правило: чоловік завжди відчинить двері перед жінкою і пропустить її вперед. Про що тут йдеться? Про те, що дівчинці надзвичайно приємно,

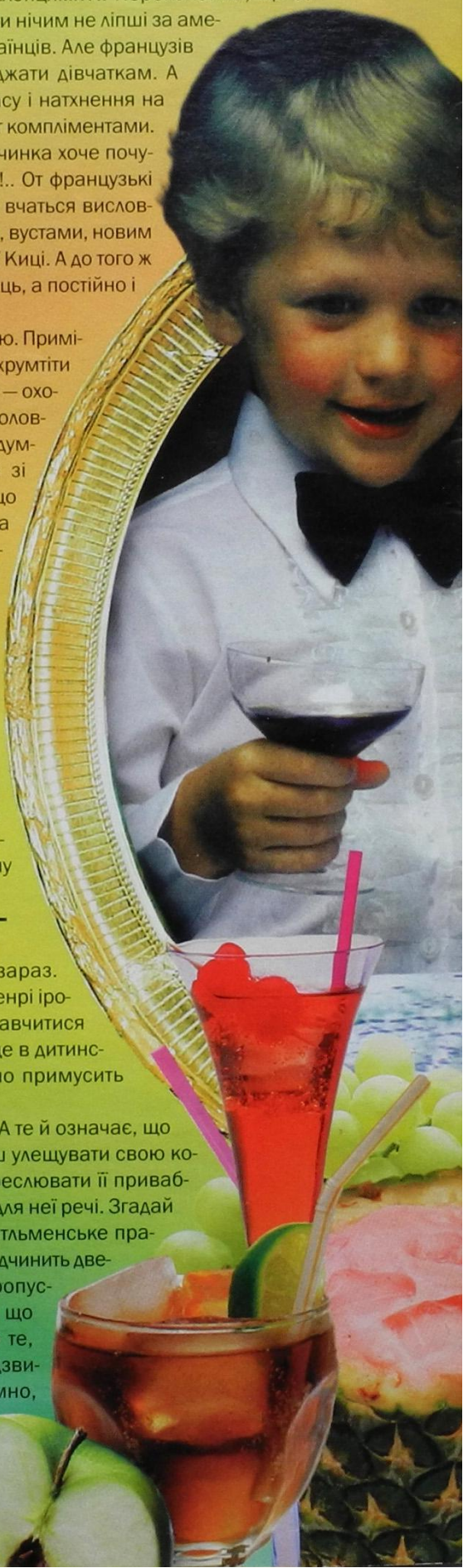

не треба хапатися за ручку і тягнути на себе хтозна які важкі двері. А тут ти підлетів, дверцята відчинив, дівчину вперед пропустив — супер! Дівчатка такого ніколи не забувають. А це — перший крок до того, щоб набути репутації гречного кавалера. Хіба це погано, запитується?.. Це чудово! Не кажучи про те, що дівчинку варто пропускати вперед хоча б для того, щоб роздивитися її ззаду...

Втім, то вже зовсім інша тема, я до неї якось згодом повернусь. А саме зараз ще раз нагадаю тобі, що люб'язність, чемність і справжня гречність з усіма (усіма!) дівчиськами приведе до того, що Киця, нарешті,таки зверне увагу саме на тебе. А як звуть твою Кицю — не важливо. Важливо — що твоя. Чого, власне, ти і прагнув. Чи не так?..

«Якби в нас не було недоліків, не так приємно було б помічати їх у сторонніх».
Олдос ХАКСЛІ

36і6 ЖИТТЯ БЕЗ ХВОРОБ

ТЕМПЕРАТУРА — КЛАС!

Цього року у нашого «Класу» з'явився чудовий і добрий друг — журнал «36 і 6». Якщо комусь ще не зрозуміла назва, то варто зазначити, що 36,6 градусів — це температура цілком здорової людини. От і журнал з такою назвою прагне, щоб усі люди навкруги були здоровими, веселими і привітними. І дорослі, і діти знайдуть на його сторінках чимало корисного для здоров'я. Подробиці — в самому журналі. А в «Класі» — лише одна сторіночка з «36 і 6». Для найдопитливіших і найкрасивіших.

Як очі позначаються на талії

Батончики різноманітних «Снікерсів», «Марсів» чи «Баунті» радують око. Особливо, коли батончик у твоїх руках — спробуй утриматись і не з'їсти!..

Проте кожний солодкий батончик невпинно позначається на вазі людини. Колись французи казали про тістечка: «Мить на язику — все життя на талії». А товстіти нікому з нас не хочеться — зараз у моді спортивні хлопці й тендітні дівчатка. А медики до цього ж додають табличку, яка визначає співвідношення зросту і ваги здорових дітей: Все, що не виходить за межі ваги і зросту в цій таблиці, лікарі вважають нормальним.

	зріст (см)		маса тіла (кг)	
вік	хлопчики	дівчатка	хлопчики	дівчатка
10	135 — 147	134 — 147	30,0 — 38,4	30,2 — 38,7
11	139 — 149	138 — 152	32,1 — 40,9	31,7 — 42,5
12	143 — 158	146 — 160	36,7 — 49,1	38,4 — 50,0
13	149 — 165	151 — 163	39,3 — 53,0	43,3 — 54,4
14	155 — 170	154 — 167	45,4 — 56,8	46,5 — 55,5
15	159 — 175	156 — 169	50,4 — 62,7	50,3 — 58,5

Однак, що робити, коли вага все ж таки виявилася зайвою? Доволі цікавий спосіб — протерти очі, дивлячись на їжу. Тобто ніхто не забороняє тобі їсти взагалі — їж, але невеликими порціями. І не все одразу. Але як попоїв і ще хочеться — отоді і починай терти очі. Тобто потри очні «яблука» — це допомагає вгамувати апетит. Якщо ж очі все одно бачать щось смачненьке, а шлунок не дає заспокоїтися — тоді зроби з десяток прискорених присідань.

А що краще їсти, щоб не повніти? Все, що подобається і що корисно: м'ясо, овочі, булочки. Але — обов'язково потроху. Зроби перерву на дві години — і рухайся! Перед сном бажано взагалі нічого не їсти. Якщо вже дуже хочеться, випий склянку кефіру, але без цукру і хліба. А от від тістечок, цукерок та різних «снікерсів» доведеться таки відмовитись.

Але це ще півсправи. Бо ніяк не обійтися без спорту. Передусім — відмовся від ліфта. Східці — чудовий тренажер: угору-вниз, угору-вниз... Скільки сил вистачить. Та й до школи не обов'язково на автобусі їхати, краще пішки пройтися. Чудовий «снаряд» для того, щоб схуднути — скакалка. Коли звикнеш ходити пішки по сходах і по вулиці, обов'язково самому захочеться пострибати. А то й побігати.

Хочеш бігти — біжи! Але визнач початкову бігову дозу: біжи в зручному для тебе темпі, а відчувши задишку, зупинись і подивись на годинник — скільки часу ти сьогодні біг? Приміром, виявилося 4 хвилини. Отже, початкова доза буде вдвічі меншою — 2 хвилини. Витримай цю дозу два-три дні, а потім додай ще 30 секунд. І знову біжи так два-три дні... Аж доки твої щоденні забіги не сягнуть 30 хвилин.

Перед кожним тренуванням переконуй себе словами: «Я бігаю, щоб схуднути!» Бігати краще ввечері з 18-ї до 20-ї години або вдень з 11-ї до 13-ї. Це тому, що вранці організм ще не може розкрити свої справжні можливості. Якщо після бігу засмоктало у шлунку, з'їси яблуко. Але перед бігом їсти категорично забороняється. Отже — побігли!

Я теж охоче пробіжуся разом з усіма «пончиками» і «пампушечками». Для того, щоб вже за півроку вони назавжди забули про свої прикрі прізвиська! Гайда надвір!

ЇХ НАЗИВАЛИ САМУРАЯМИ

Зачіска самурая: частина голови — від лоба до маківки — виголена, на маківці загнута кіска (маге).

Японські лицарі-самураї — одні з найяскравіших персонажів всесвітньої історії. З'явилися вони на початку Японської імперії, коли імператор 36-го покоління Котоку в 645 році запровадив велику реформу Тайка, метою якої було об'єднати декілька островів, що були населені войовничими племенами, в єдину могутню державу. Саме тоді, аби протистояти бандам розбійників та піратів, губернатори, полководці та знать прикордонних провінцій створювали невеличкі військові загони. Учасників цих родинних загонів, перевірених у боях сміливих воїнів, що зневажали смерть та беззаперечно підкорялися своїм господарям-феодалам, стали називати САМУРАЯМИ... Пізніше вони стали найпочеснішою кастою в Японії і в XII сторіччі захопили владу в країні, створивши державу самураїв, яка проіснувала сім віків.

Бусідо — «шлях воїна»

І сегуна (голову держави), і звичайного воїна об'єднувало одне — вони були самураями, і кожен з них намагався досягти головної мети — стати «доблесною людиною». Довгий і тяжкий шлях її досягнення називається «бусідо» (шлях воїна). Бусідо — основний моральний закон, за яким живе самурай. В нього входять три головні правила: вірність господарю, почуття обов'язку та хоробрість.

Самураями не народжуються...

Замість чарівних казок дружина самурая розповідала синові про великі самурайські війни та про найвидатніших героїв, щоб дитина захотіла наслідувати їхні приклади. Але одного бажання не досить: жорстока дисципліна та виснажливі тренування — ось що було дитинством для них. Хлопчиків залишали гратися в холодній кімнаті та довго не годували; в монастир, де їх вчили грамоти, вони ходили босоніж навіть взимку; їх залишали на цілу ніч на кладовищі та біля місця страти — серед повішених та обезголовлених. Якщо в сина виступали сльози, мати нестямно била його за слабкість. Крім мистецтва володіння мечем, верхової їзди та рукопашного бою, хлопця вчили плавати із зв'язаними руками та ногами, боротись серед бурхливих потоків гірських річок. Проте вивчали вони і філософію Конфуція, математику, медицину, поезію, музику та каліграфію. До 15 років молода людина повинна була пройти все навчання і стати «спокійним, як ліс; незворушним, як гора; холодним, як туман; швидким, як вітер, у прийнятті рішень; шаленим, як вогонь, в атаці». Якщо він відповідав цим вимогам, його приймали в самураї. Гемпуку — церемонія посвячення — починалася з того, що кандидат в самураї відмовлявся від імені, яке йому дали в дитинстві, та приймав нове. Після цього йому голили передню частину голови до маківки, а волосся на потилиці заплітали у кіску — маге (її просочували помадою та загинали вперед). Після цього молодому воїну вручали обладунки та зброю.

Свої перші обладунки хлопець одягав, коли його приймали в самураї. Робили їх за зразком батьківських.

Як одягався самурай

Поверх лляної пов'язки, що на стегнах (а), самурай одягав широку спідницю-штани, в яку заправляв легке кімоно (б). Штани він забирав у матерчаті гетри та туго зав'язував шкіряними пасками (в). Для захисту гомілок на гетри самурай надягав шкіряні щитки, вкриті металевими пластинками (г), а стегна прикривав розділеним надвоє шкіряним фартухом (д). На руки він одягав шкіряні рукавиці з металевими пластинками — панцерними нарукавниками (е).

Після цього доходила черга до кольчуги та шкіряного жилета, який також був вкритий захисними металевими пластинами (ж). Лише тепер самурай вдягав обладунки, що складалися з нагрудника, наспинника та короткої, складеної з клинів, спідниці (з). Така конструкція, на відміну від обладунків європейських лицарів, дозволяла самостійно сідати на коня, бігати та плавати. Поверх обладунків одягалися великі «крила» для захисту плечей (и). Широкий шкіряний пасок, кинджал, ремінь для носіння зброї та довгий бойовий меч — необхідні деталі спорядження (і). Нарешті, самурай одягав підшоломник з м'якої шкіри, шкіряну маску для залякування противників та шолом з фантастичними прикрасами (ї). Нібито все. Хоча, ні! Ще потрібний пильний, зневажаючий та жахаючий погляд. Ось тепер можна в бій!

Зброя самураїв

Самураї воювали легкими та трохи вигнутими мечами. Це були справжні витвори мистецтва. Досвідчений майстер тижнями працював над кожним виробом. Перед тим, як придбати в зброяра меч, самурай перевіряв його якість: на купу піску клали злочинця, приреченого до страти, та розсікали мечем навпіл. Якщо це вдавалося зробити за один удар, самурай залишав собі меч.

Мечі були двох видів: для війни та для мирного життя. Їх завжди носили попарно. Кожна пара (дайсе) складалася з довгого та короткого меча. Бойові мечі називалися «таті» і «танто». Як тільки самурай знімав свої обладунки та надягав свій повсякденний одяг, він міняв «військову» дайсе на «мирну» — катану та вакадзасі. З мечами самурай розлучався лише при зустрічі з імператором.

Мистецтву володіння мечем — кендзюцу — самураї навчалися з дитинства. Спочатку багато років самураї вивчали мистецтво вихоплювати меч з будь-якого положення. Лише після цього переходили до опанування 16-ти основних ударів. Найвищим ступенем майстерності вважалося вміння вести бій двома мечами одночасно з групою противників. Легендарний майстер кендзюцу Ісе-но-камі Хідецуна (1392-1490) міг вести сутичку одночасно з 16 противниками, озброєними списами, і завжди перемагав.

Страшна традиція

Оскільки, згідно бусідо, обставини в будь-який момент могли вимагати від самурая пожертвувати власним життям, він повинен розуміти, що життя немає ніякої цінності. «Життя — ніщо, — ось суть самурайської філософії. Коли для вибору є два шляхи, обери той, що веде до смерті...» Самураї закінчували своє життя самогубством, коли їм загрожував полон, коли помирав їхній господар, коли вони не могли погодитись із його вчинками, але й нічого не могли сказати проти нього. В Японії просто почалася епідемія самогубств. Дітей навіть вчили, як правильно зробити собі сеппуку — «розпорювання живота» (більш відома в нас назва «харакірі» має для японців іронічний зміст). Самогубство проводилось, як урочиста церемонія із присутністю офіційних осіб. Врешті-решт уряд сегуна заборонив самогубства.

НЕБАЖАНИЙ ГІСТЬ У КІМНАТІ

Не виключено, що злочинці будуть полювати за документами, які мають величезну цінність для них і які зберігаються у тебе в кімнаті. Аби з'ясувати, чи не було когось вдома під час відсутності господарів, справжній детектив завжди розставляє всюди хитромудрі пастки.
При цьому кімната виглядає цілком звичайно, і сторонній, як правило, нічого не помічає. Такі заходи також ефективні у застосуванні проти занадто допитливих молодших (старших) братів(сестер) та батьків.

Коли кудись ідеш, приклей клаптик паперу на дверну петлю. Якщо двері відчиняли, він впаде чи розірветься.

Розклади конверти таким чином, щоб на кожному наступному було видно на одну літеру адреси більше, ніж на попередньому.

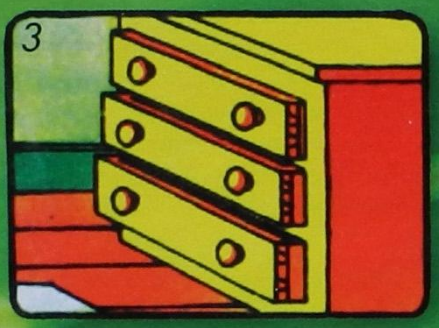

Висунь кожну шухляду стола на певну відстань та добре запам'ятай, а краще виміряй лінійкою та запиши.

Поклади в конверт клаптики паперу. Якщо вони випали, значить конверт відкривали.

Насип трохи пудри (цукрової чи маминої) або борошна під вікном та біля порога, щоб отримати відбитки взуття.

Лиши на столі відкриту книгу та запам'ятай сторінку. Поперек сторінки поклади волосину.

Загни кутик килима чи доріжки. Зловмисник, скоріш за все, його поправить, думаючи, що це він його зрушив.

СМЕРТЬ ПІД ПАРТОЮ

(стерео-кримінальні оповіді кота на ймення Ковба-сан)

РОЗДІЛ 7. А ЧИ БУВ ПРИВИД?

*(**Короткий зміст попередніх розділів.** Кіт Ковба-сан знаходить у Класі забитий телевізор і починає розслідування цього ганебного злочину. Під підозрою опиняються мало не всі мешканці Класу. Та, нарешті, Киця, в якої несподівано з'являються здібності екстрасенса, бачить постать злочинця.)*

— Він схожий на Во Віка,— заплющивши очі, повторила Киця. — Це Во Вік!..

Запала тиша. Я хотів було нявкнути щось запитальне, але мене перебив іронічний вигук з дверей Класу:

— Ну, спасибі, люба!

Всі озирнулися на голос і побачили нашого Класного боса. Він стояв у дверях, лівою рукою схопивши себе за бороду, а другою активно чухав потилицю.

— Ну, Кицю,— промовив Во Вік, — не чекав від тебе такого. Вигляд Во Віка був цілком розгублений і доволі безневинний. Але мене на цьому не проведеш. Тому я вигукнув:

— Руки вгору!

І випустив пазурі. Во Вік одразу відпустив бороду з потилицею і підніс руки до стелі. При цьому довгий його светр задерся вгору, і я одразу побачив щось несподівано рогате в його правій кишені.

— Ані руш,— наказав я, наслідуючи приклад Уокера — техаського рейнджера, і, наставивши на Во Віка пазурі лівої лапи, швидко витяг з кишені підозрюваного смертельну зброю. Так, я не помилився — це була рогатка!

— Звідки у вас зброя?— тихим голосом Еркюля Пуаро з романів Агати Крісті спитав я.

Во Вік зобразив несамовите здивування:

— Не знаю. Мабуть, мені це підкинули.

— Х-хе!— сказав я голосом Сухова з «Білого сонця пустелі». — Підкинули! Так я і гадав. А хто саме підкинув? Тільки не кажіть, буцім привид.

Во Вік на хвильку замислився, оглянув рогатку, чомусь поплював на свої долоні, потер їх, а потім мовив:

— А може, і привид. Цур мене, цур!

— Не заплутуйте слідство, громадянине, — суворим голосом Жеглова з «Місце зустрічі змінити не можна» хрипонув я. — Злодій має сидіти у в'язниці — я сказав!

— От і знайдіть того злодія. Або привида, — незворушно мовив Во Вік. — Бо здається, що я постраждав так само, як таксист Хосе Жавієр з Мехіко-сіті.

І, не даючи мені часу на роздуми, продовжив:

— Колись у того таксиста в автокатастрофі загинули дружина і дочка. Бідолашний Хосе залишився сам-один. Та одного разу він, зупинившись у центрі Мехіко, на хвильку заснув. І наснилася йому рідна донечка, яка пообіцяла зробити бідолашному таткові подарунок. Потім вона зникла, але за мить повернулась, тримаючи в руках дорогоцінне кольє. І сказала: «Тримай. Це матусина спадщина. Колись вона продала кольє скупникові, але той обманув маму і дав грошей набагато менше. Тепер ти знову можеш продати його і жити без турбот».

Тут Хосе прокинувся і побачив у своїй лівій руці діамантове кольє з сапфірами. І водночас хтось поруч зойкнув. Озирнувся Хосе і побачив поліцая, який заворожено дивиться на те кольє.

Виявляється, той поліцай на ймення Пабло Сердано кілька хвилин тому зайшов до ювелірної крамниці, щоб купити подарунок дружині. І раптом з подивом побачив маленьку білу хмаринку, що несподівано залетіла до крамниці і «сіла» на дорогоцінне кольє. Поліцай спершу подумав, що йому мариться, але й продавець крамниці бачив те саме! Хмаринка підхопила кольє, пролетіла з ним крізь вітрину і звернула направо... Пабло Сердано кинувся навздогін і побачив, як хмаринка опустила кольє в руку сплячого таксиста. Тут він і зойкнув, розбудивши Хосе Жавієра... А продавець згодом зізнався, що дійсно купив у дружини Хосе кольє за 5 тисяч доларів, а на продаж виставив аж 25 тисяч.

Оці свідчення поліцая і продавця врятували Хосе від тюрми. Більше того: щоб повернути назад кольє, поцуплене «невідомою істотою», продавець заплатив таксистові 20 тисяч доларів — бо саме стільки він вкрав у його дружини 5 років тому!..

Та найголовніше — і це стосується саме тебе, детективе Ковба-сане,— що в історії криміналістики з'явився прецедент: привид може переносити предмети з одного місця в інше і вкладати їх у різні місця. Приміром, до моєї кишені. Зрозумів, котику?.. Подивись краще, хто у вікно заглядає.

Мимоволі я озирнувся і побачив нахабне обличчя Пундика...

(Далі буде)

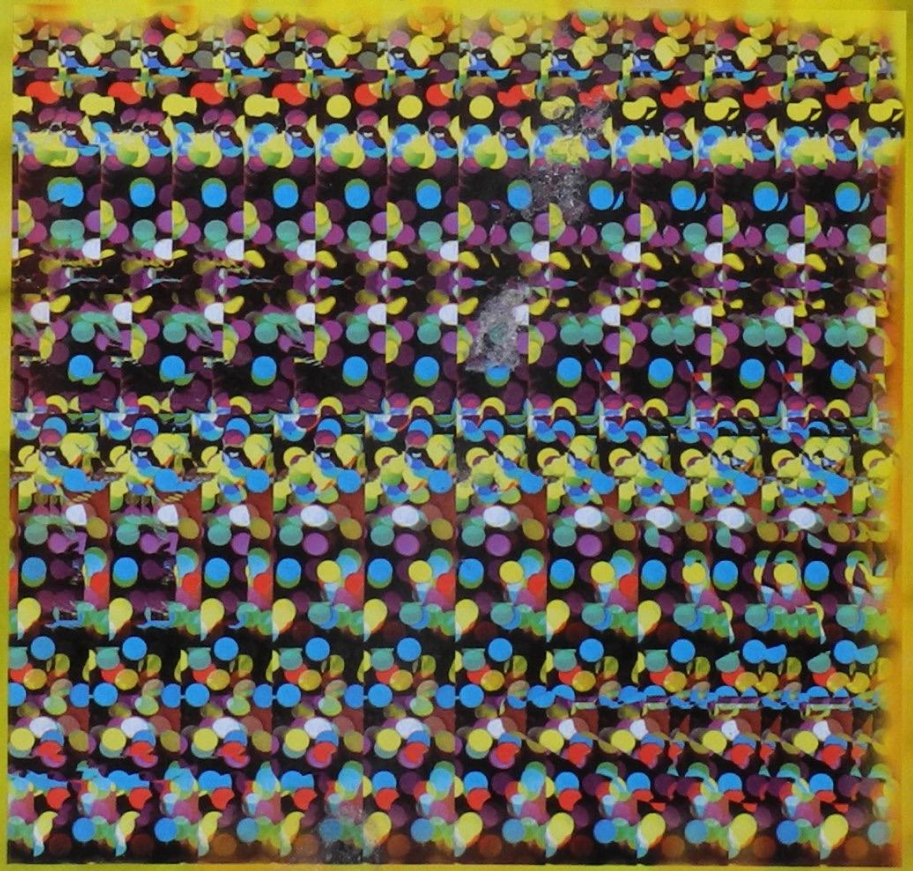

Фрагмент загадкової картинки у

Запитуй
в продажі зошити зимової колекції
КЛАС
50 видів обкладинок і стереокартинок,
а також велика лотерея зошитів
З КЛАСОМ КЛАСНО!
для гуртових покупців тел. (0352) 220878, 222397

Насип трохи
(цукрової чи
борошна під
щоб отримат